29.07.2020

Basın Kupürleri

diyanet
işleri başkanlığı
basın
müşavirliği

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

MİLLİYET
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 12
Tiraj : 122542
StxCm : 258

Sümela'da ayin yapılacak

Sümela Manastırı, iç kısmındaki çalışmaların da sona ermesinin ardından dün törenle yeniden ziyarete açıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan "Bu sene 15 Ağustos'ta Ortodoks vatandaşlarımız Sümela Manastırı'nda restorasyon çalışmaları döneminde ara verilen Meryem Ana ayinini gerçekleştirebilecekler" dedi.

Ayasofya'da namaz kılındı

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, Trabzon'daki Ayasofya Camisi'nde incelemelerde bulundu. Açılış kurdelesinin kesilmesinin ardından camide namaz kılındı.

SÜMELA MANASTIRI VE ORTAHİSAR AYASOFYA CAMİİ AÇILIŞI YAPILDI

İslam düşmanlığını gizlemeye çalışıyorlar

İstanbul Ayasofya'nın ardından dün de Trabzon Ayasofya restorasyon sonrası ibadete açıldı. Törene video konferansla bağlanan Erdoğan "Milletin değerlerine ve kültürüne husumet duyanların Ayasofya üzerinden gerçek niyetlerini ortaya döktüklerini" söyledi

HABER MERKEZİ

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Sümela Manastırı 2. Etap Açılış Töreni ve Trabzon Ayasofya Camii Restorasyon Sonrası Açılış Töreni'ne video konferansla bağlanarak konuştu.

Sümela Manastırı'nın, ülkenin tanıtımının önemli sembollerinden biri olduğunu anımsatan Erdoğan, yaklaşık 1600 yıllık mazisi olan bu eserin, ecdadın bölgeye yerleşmesi ve tümüyle fethinin ardından korunarak bugünlere geldiğini söyledi. Erdoğan "Eğer biz iddia veya ima edildiği gibi diğer inançların sembollerini hedef alan bir millet olsaydık, beş asırdır elimizde olan bu manastırın yerinde şu anda yeller eserdi" dedi.

'Teşekkür edilmeli'

"Osmanlı'nın daha bir asır önce çekildiği coğrafyalarda tam anlamıyla bir kültürel soykırım yaşandı" ifadesini kullanan Erdoğan, şöyle devam etti: "Ecdat yadigarı eserlerin kahir ekseriyeti ya yıkıldı ya yakıldı ya da yok olmaya mahkum edildi. Balkanlar'da bir asır önce 300 cami ile bıraktığımız bir şehirde bugün her nasılsa ayakta kalabilmiş tek bir caminin kalmış olması, kimin nerede durduğunun ispatıdır. Tarihi eserleri koruma noktasında Batılı hiçbir devletin Türkiye'ye söz söyleme, bizi eleştirme hakkı yoktur Ayasofya'yı 1453 yılında dönüştürüldü haliyle cami olarak yeniden hizmete açmamız rahatsızlık sebebi olmamalıdır. Tam tersine bu ulu mabede sahip çıktığımız, koruduğumuz, yaşattığımız için teşekkürü hak ettiğimize inanıyoruz. Bugün hizmete açacağımız Ortahisar Ayasofya Camii için de aynı durum geçerlidir. Yaklaşık 750 yıllık bir geçmişi olan bu eser, ecdadın elinde daha da güzelleşerek günümüze ulaşmıştır."

'Kin kusuyorlar'

Türk milletinin Anadolu'daki 1000 yıllık varlığını kabul edemeyenlerin Ayasofya bahanesiyle bir kez daha kinlerini kustuklarını, aynı şekilde milletin değerlerine ve kültürüne husumet duyanların yine Ayasofya üzerinden gerçek niyetlerini ortaya döktüklerinin altını çizen Erdoğan, şunları kaydetti: "Bu kesimlerin Sümela Manastırı ve Ortahisar Ayasofya Camii konusunda diyecekleri de bellidir. Bunlar için ne tarihin ne kültürün bir kıymeti vardır. Türk milletine ve İslam dinine düşmanlıklarını açıkça dile getiremedikleri için bu tür konular üzerinden kendilerini konumlandırılıyorlar. Halbuki böyle dolaylı yollara hiç gerek yok. Milletimiz de tüm insanlıkta kimin nerede durduğunu gayet iyi biliyor... Bölgemizde ve dünyada yaşanan değişim sancılarını yeni ve kutlu bir doğumun habercisi olarak gördüğümüzü belirtiyoruz. Salgın dönemindeki gelişmelerin bu gerçeği, inkarı ve dönüşü mümkün olmayan bir şekilde ortaya koyduğuna inanıyoruz. Karşımızdakilerden de bu kadar açık bu kadar berrak bu kadar delikanlıca bir duruş bekliyoruz."

'Yolun sonu görünüyor'

Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü: "Maalesef sürekli bel altı vurarak kazanım elde etmeye alışmış olanlar içeride ve dışarıda aynı sinsilikle yollarına devam ediyorlar. İnsanlara iftira atarak, vatandaşlarımızı kışkırtarak milletin değerlerini olan düşmanlıklarını gizlemeye çalışıyorlar ama ne yaparlarsa yapsınlar artık yolun sonu görünüyor."

Bartholomeos teşekkür etti

Fener Rum Patriği Bartholomeos, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı arayarak, Sümela Manastırı için teşekkür ettiğini. İletişim Başkanlığı'ndan yapılan açıklamada, Bartholomeos'un, Erdoğan'ın Sümela Manastırı'nın restorasyonuna verdiği destek ve gösterdiği ilgi nedeniyle duyduğu memnuniyetini ifade ettiği belirtildi. Bartholomeos'un Kurban Bayramını tebrik ettiği de kaydedildi.

Erdoğan'dan koronavirüs uyarısı:

Rica ediyorum dikkatli olun

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Koronavirüs olayına da bu bayramda çok ama çok dikkat edilmesini milletimden özellikle rica ediyorum" dedi.

Erdoğan dün eşi Emine Erdoğan'la gittiği Karacaahmet Mezarlığı'nda, annesi Tenzile Erdoğan ve babası Ahmet Erdoğan ile kayınvalidesi Hayriye Gülbaran ve kayınpederi Cemal Gülbaran'ın mezarlarını ziyaret ederek, dua etti. Mezarlık çıkışında vatandaşlarla bir süre sohbet eden Erdoğan, basın mensuplarının "Bayram mesajınız var mı?" sorusu üzerine, "Her şeyden önce tüm milletimin, tüm İslam dünyasının Kurban Bayramlarını tebrik ediyorum" diyerek şöyle devam etti: Tabii bu yıl Kurban Bayramı öyle bir döneme rastladı ki; aynı zamanda Ayasofya Camii'mizin açılışıyla da örtüştü. Bu da bizim için ayrı bir müjde." Koronavirüs salgınına da özellikle dikkat edilmesini isteyen Erdoğan, "Bu bayramda çok ama çok dikkat edilmesini milletimden özellikle rica ediyorum. Malum diyoruz ya; özellikle, temizlik, maske, mesafe bu konuya çok dikkat edeceğiz. Bu şekilde de limiti iyice aşağıya çekmemiz lazım ki şu beladan kurtulalım" dedi. ● İSTANBUL AA

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

YENİ AKİT
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 9
Tiraj : 57097
StxCm : 261

Cumhurbaşkanı Erdoğan, anne ve babasının kabirlerini ziyaret etti

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, anne ve babasının kabirlerini ziyaret etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, eşi Emine Erdoğan ile oğlu saatlerinde Kısıklı'daki konutundan çıkarak, Karacaahmet Mezarlığı'na gitti. Erdoğan, annesi Tenzile Erdoğan ve babası Ahmet Erdoğan'ın mezarlarını ziyaret ederek, dua etti. Mezarlık çıkışında basın mensuplarının sorularını cevaplandıran Erdoğan, "Tüm milletimin, tüm İslam dünyasının Kurban Bayramlarını tebrik ediyorum. Özellikle bizim bu dini bayramlarımız ağırlıklı olarak birliğin, beraberliğin müjdecisi ve birer vesilesidir" ifadelerini kullandı.

ERDOĞAN, SÜMELA MANASTIRI VE TRABZON AYASOFYA CAMİİ'NİN RESTORASYON SONRASI AÇILIŞINI GERÇEKLEŞTİRDİ

Türkiye olarak medeniyet mirasına sahip çıkıyoruz

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, video konferansla katıldığı Sümela Manastırı 2. Etap Açılış Töreni ve Trabzon Ayasofya Camii Restorasyon Sonrası Açılış Töreni'nde yaptığı konuşmada, "Eğer biz iddia veya ima edildiği gibi diğer inançların sembollerini hedef alan bir millet olsaydık, beş asırdır elimizde olan bu manastırın yerinde şu anda yeller eserdi" dedi.

Restorasyonları tamamlanan Sümela Manastırı ile Ortahisar Ayasofya Camii'nin Trabzon'a ve ülkeye hayırlı olmasını dileyen Erdoğan, dünya mirasının en önemli eserlerini bünyesinde barındıran Anadolu'nun bu iki güzelliğinin, yeniden insanlığın hizmetine sunulmasında emeği geçenleri, başta Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy olmak üzere tebrik ettı. Sümela Manastırı'nın, ülkenin tanıtımının önemli sembollerinden biri olduğunu anımsatan Erdoğan, yaklaşık 1600 yıllık mazisi olan bu eserin, ecdadın bölgeye yerleşmesi ve tümüyle fethinin ardından korunarak bugünlere geldiğini söyledi.

"BU ESERE DE BİZ SAHİP ÇIKTIK"

Kayalara oyulmuş bir dizi yapıdan oluşan Sümela Manastırı'nda bölgeye hakim tüm medeniyetlerin izlerini görmenin mümkün olduğunu vurgulayan Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bu eser en parlak dönemlerini 19. yüzyılda yaşamış, Rus işgalinin ardından ise boşaltılarak mahzun kalmıştır. Maalesef bu güzel yapıdaki eserlerin bir kısmı 1930'lu yıllarda Yunanistan'a götürülmüştür. Ülkemizin her değeri gibi bu esere de biz sahip çıktık. Türkiye'nin toprakları üzerindeki her türlü medeniyet mirasına nasıl sahip çıktığının, koruduğunu, güzelleştirdiğinin somut bir örneği olan bu çalışmayı ülkemizi eleştirenlerin dikkatine sunuyoruz. Eğer biz iddia veya ima edildiği gibi diğer inançların sembollerini hedef alan bir millet olsaydık, beş asırdır elimizde olan bu manastırın yerinde şu anda yeller eserdi."

"TEŞEKKÜRÜ HAK ETTİĞİMİZE İNANIYORUZ"

Aynı durumun Anadolu'nun dört bir yanındaki benzer eserler için de geçerli olduğuna dikkati çeken Erdoğan, hiçbir zaman yıkmanın, imhanın, yok etmenin peşinde olmadıklarını, tam tersine hep inşanın, ihyanın peşinde koştuklarını vurguladı. "Osmanlı'nın daha bir asır önce çekildiği coğrafyalarda tam anlamıyla bir kültürel soykırım yaşandı" ifadesini kullanan Erdoğan, şöyle devam etti: "Ecdat yadigarı eserlerin kahir ekseriyeti ya yıkıldı ya yakıldı ya da yok olmaya mahkum edildi. Balkanlar'da bir asır önce 300 camii ile bıraktığımız bir şehirde bugün her nasılsa ayakta kalabilmiş tek bir caminin kalmış olması, kimin nerede durduğunun ispatıdır. Tarihi eserleri koruma noktasında Batılı hiçbir devletin Türkiye'ye söz söyleme, bizi eleştirme hakkı yoktur Ayasofya'yı 1453 yılında dönüştürüldüğü haliyle camii olarak yeniden hizmete açmamız rahatsızlık sebebi olmamalıdır. Tam tersine bu ulu mabede sahip çıktığımız, koruduğumuz, yaşattığımız için teşekkürü hak ettiğimize inanıyoruz. Bugün hizmete açacağımız Ortahisar Ayasofya Camii için de aynı durum geçerlidir. Yaklaşık 750 yıllık bir geçmişi olan bu eser, ecdadın elinde daha da güzelleşecek günümüze ulaşmıştır. Ortahisar Ayasofya Camii tarihi boyunca sadece bir asır önceki kısa süreli Rus işgali sırasında depo haline dönüştürülerek mabet vaşfına aykırı şekilde kullanılmıştır. Yalnızca bu örnek dahi kimlerin tarihi eserlere ve mabetlere saygılı kimlerin de hoyrat ve yıkıcı davrandığını göstermeye kafidir."

"ARTIK YOLUN SONU GÖRÜNÜYOR"

Türk milletinin Anadolu'daki 1000 yıllık varlığını kabul edemeyenlerin Ayasofya bahanesiyle bir kez daha kinlerini kustuklarını, aynı şekilde milletin değerlerini ve kültürüne husumet duyanların yine Ayasofya üzerinden gerçek niyetlerini ortaya döktüklerinin altını çizen Erdoğan, şunları kaydetti: "Bu kesimlerin Sümela Manastırı ve Ortahisar Ayasofya Camii konusunda diyecekleri de belli. Bunlar için ne tarihin ne kültürün bir kıymeti vardır. Türk milletine ve İslam dinine düşmanlıklarını açıkça dile getiremedikleri için bu tür konular üzerinden kendilerini konumlandırıyorlar. Halbuki böyle dolaylı yollara hiç gerek yok. Milletimiz de tüm insanlıkta kimin nerede durduğunu gayet iyi biliyor. Maalesef sürekli bel altı vurarak kazanım elde etmeye alışmış olanlar içeride ve dışarıda aynı sinsilikle yollarına devam ediyorlar. İnsanlara iftira atarak, vatandaşlarımızı kışkırtarak milletin değerlerini olan düşmanlıklarını gizlemeye çalışıyorlar ama ne yaparlarsa yapsınlar artık yolun sonu görünüyor."

"Milletimizin Anadolu'daki bin yıllık varlığını kabullenmeyenler bir kez daha kinlerini kustu. Milletimizin değerlerine husumet duyanlar Ayasofya üzerinden gerçek niyetlerini ortaya koydu" diyen Erdoğan, "Diğer inançların sembollerini hedef alan bir millet olsaydık, 5 asırdır elimizde olan Sümela Manastırı'nın yerinde şu an yeller eserdi. Türkiye'nin, toprakları üzerindeki her türlü medeniyet mirasına nasıl sahip çıktığının somut bir örneği olan bu çalışmayı ülkemizi eleştirenlerin dikkatine sunuyoruz" ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Sümela Manastırı 2. Etap Açılış Töreni ve Trabzon Ayasofya Camii Restorasyon Sonrası Açılış Töreni'ne canlı bağlantıyla katıldı.

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

SÖZCÜ
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 10
Tiraj : 198044
StxCm : 65

Trabzon Ayasofya-i Sağir Camii, 7 yıl önce müzeden camiye dönüştürüldü.

BU ÜLKEYİ TESLİM ALAMAYACAKSINIZ

TRABZON'da 7 yıl önce müzeden camiye dönüştürülerek ibadete açılan ve 2 yıl önce de restorasyon çalışması başlatılan Ayasofya-i Sağir Camii ile 5 yıldır ziyarete kapalı olan Sümela Manastırı'ndaki restorasyon sona erdi. Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, cami ve manastırın açılış törenine video konferans yöntemiyle katıldı. Erdoğan, Ayasofya'nın 86 yıl sonra ibadete açılmasını eleştiren ülkelere tepki gösterirken sözlerini şöyle sürdürdü: "Başaramayacaksınız, bu ülkeye diz çöktüremeyeceksiniz, bu ülkeyi teslim alamayacaksınız. Çünkü artık karşınızda eski zayıf ve ürkek ülke değil, canı pahasına büyük ve güçlü Türkiye için yürüyen bir devlet var." Erdoğan, Ortodoks vatandaşların 15 Ağustos'ta Sümela'da Meryem Ana ayinini gerçekleştirebileceğini de duyurdu. Fener Rum Patriği Bartholomeos, Erdoğan'ı arayıp teşekkür etti. (DHA-İHA)

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

HÜRRİYET
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 10
Tiraj : 193091
StxCm : 196

DİNLERİN SEMBOLLERİNİ HEDEF ALSAYDIK

BU MANASTIRIN YERİNDE YELLER ESERDİ

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan restore edilen Sümela Manastırı ile Ortahisar Ayasofya Camisi'ni açarken "Eğer biz diğer inançların sembollerini hedef alan bir millet olsaydık, 5 asırdır elimizde olan bu manastırın yerinde şu anda yeller eserdi" dedi. Erdoğan videokonferans yoluyla katıldığı açılışta özetle şunları söyledi:

KORUNARAK BUGÜNLERE GELDİ

"Sümela Manastırı, ülkemizin tanıtımının önemli sembollerinden biridir. Yaklaşık 1600 yıllık mazisi olan bu eser, ecdadın bölgeye yerleşmesi ve tümüyle fethin ardından da olduğu gibi korunarak bugünlere gelmiştir. Ülkemizin her değeri gibi, bu esere de biz sahip çıktık. Altındere Vadisi'nin gerdanlığı olarak nitelenen bu güzel eseri, yeniden dünya kültür mirasına kazandırmak için uzun yıllardır çalışmalar yürütüyoruz.

HEP İHYANIN PEŞİNDE KOŞTUK

Eğer biz diğer iddia veya ima edildiği gibi diğer inançların sembollerini hedef alan bir millet olsaydık, 5 asırdır elimizde olan bu manastırın yerinde şu anda yeller eserdi. Aynı durum, Anadolu'nun dört bir yanındaki benzer eserler için de geçerlidir. Biz hiçbir zaman, yıkmanın, imhanın, yok etmenin peşinde olmadık. Tam tersine hep inşanın, ihyanın, yaşatmanın peşinde koştuk.

300 CAMİDEN KALAN

Osmanlı'nın daha bir asır önce çekildiği coğrafyalarda ise tam anlamıyla bir kültürel soykırım yaşandı. Ecdat yadigarı eserlerin kahir ekseriyeti ya yıkıldı, ya yakıldı. Ya da yok olmaya mahkum edildi. Balkanlar'da bir asır önce 300 camii ile bıraktığımız bir şehirde bugün her nasılsa ayakta kalabilmiş tek bir camiinin olması, kimin nerede durduğunun ispatıdır.

TEŞEKKÜRÜ HAK EDİYORUZ

Tarihi eserleri koruma noktasında, Batılı hiçbir devletin Türkiye'ye söz söyleme, bizi eleştirme hakkı yoktur. Ayasofya'yı 1453 yılında, dönüştürüldüğü haliyle cami olarak yeniden hizmete açmamız, rahatsızlık sebebi olmamalıdır. Tam tersine bu ulu mabede sahip çıktığımız, koruduğumuz, yaşattığımız için teşekkürü hak ettiğimize inanıyoruz.

AYASOFYA'NIN İBADETE AÇILIŞI

İstanbul'daki Ayasofya-ı Kebir Cami-i Şerif'in açılışı, ülkemizde ve dünyada hakka ve hukuka saygılı olanlar ile, zihni ve kalbi kararmış olanları ayıran bir turnusol kâğıdı işlevi görmüştür. Milletimizin Anadolu'daki bin yıllık varlığını kabul edemeyenler, Ayasofya bahanesiyle bir kez daha kinlerini kustular. Aynı şekilde milletimizin değerlerine ve kültürüne husumet duyanlar, yine Ayasofya üzerinden gerçek niyetlerini ortaya döktüler."

İSTANBUL
Özgür ALTUNCU

SÜMELA'DA AYİN

CUMHURBAŞKANI Erdoğan "Özellikle bu sene 15 Ağustos'ta, Ortodoks vatandaşlarımızın Sümela Manastırı'nda restorasyon döneminde ara verilen, Meryem Ana ayinini gerçekleştireceklerini de bu vesile ile duyurmak istiyorum" dedi.

Restorasyon tamamlandı

Türkiye'nin önemli inanç turizmi merkezlerinden, Trabzon'daki Sümela Manastırı'nda, Şubat 2016'da başlayan restorasyon, çevre düzenlemesi, kayalıkların jeolojik ve jeoteknik bakımdan araştırılması ve güçlendirilmesi projeleri tamamlandı. Maçka ilçesindeki Sümela Manastırı, kaya düşme riskine karşı Eylül 2015'te ziyarete kapatılmıştı. Avluya kadar olan bölümü, çevresinde gerçekleştirilen projelerin birinci etabının tamamlanması ile 25 Mayıs 2019'da ziyarete açılmıştı.

ALTUN'DAN YUNANCA MESAJ

İletişim Başkanı Fahrettin Altun, Yunanca mesaj yayınlayarak "Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, 'Hep birlikte Türkiye' olduğumuzun bilinciyle, eşit vatandaşlık ilkesini hayata geçirmek; milletimizin kültürel ve dini çeşitliliğini korumak için görülmemiş adımlar attık" dedi. Altun İstanbul'un Rum Ortodoks cemaatiyle yapılan röportajların olduğu bir video da paylaştı.

VERECEK CEVABIMIZ ELBETTE OLACAKTIR

"SURİYE'de nasıl mazlumların feryatlarına bigane kalmadıysak, Libya'da da ülkenin meşru yönetiminin işbirliği çağrısını cevapsız bırakmadık. Azerbaycanlı kardeşlerimizin işgal topraklarını kurtarma ve vatanlarını savunma çabalarına da aynı anlayışla destek veriyoruz. Kendileri bin yıl önceki beş yüz yıl önceki hesapları bir türlü kapatamayıp, bizden 100 yıllık haksızlıkları daha öteye taşıma çabalarına sessiz kalmamızı bekleyenlere verecek cevabımız elbette olacaktır. Her mücadele istenildiği gibi sonuçlanmayabilir. Ama mücadele etmeyen zaten baştan teslim olmuştur, kaybetmiştir... Bölgemizde ve dünyada yaşanan değişim sancılarını yeni ve kutlu bir doğumun habercisi olarak gördüğümüzü belirtiyoruz. Salgın dönemindeki gelişmeleri bu gerçeği, inkarı ve dönüşü mümkün olmayan bir şekilde ortaya koyduğuna inanıyoruz. Karşımızdakilerden de bu kadar açık, bu kadar berrak, bu kadar delikanlıca bir duruş bekliyoruz. Maalesef sürekli bel altı vurarak kazanım elde etmeye alışmış olanlar, içeride ve dışarıda aynı sinsilikle yollarına devam ediyorlar."

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

YENİ BİRLİK
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 8
Tiraj : 50349
StxCm : 372

TÜRKİYE'DEN JEST

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü Kalın, Doğu Akdeniz'de faaliyetlerin bir müddet beklemeye alındığını söyledi. Cumhurbaşkanı Erdoğan da, "Özellikle bu sene 15 Ağustos'ta Ortodoks vatandaşlarımızın Sümela Manastırı'nda restorasyonda ara verilen Meryem Ana ayinlerini de gerçekleştirebilecekleri müjdesini de duyurmak istiyorum." dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Özellikle bu sene 15 Ağustos'ta Ortodoks vatandaşlarımızın Sümela Manastırında restorasyon döneminde ara verilen Meryem Ana Ayinini gerçekleştirebileceklerini de bu vesileyle duyurmak istiyorum" dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Sümela Manastırı 2.Etap Açılış Töreni ve Trabzon Ayasofya Camii Restorasyon Sonrası Açılış Töreni'ne canlı bağlantı ile katılarak bir konuşma gerçekleştirdi.

Trabzon'da restorasyonları tamamlanan Sümela Manastırı ile Ortahisar Ayasofya Camii'nin hayırlı olmasını dileyen Erdoğan, "Sümela Manastırı, ülkemizin tanıtımının önemli sembollerinden biridir. Yaklaşık 1600 yıllık mazisi olan bu eser, ecdadın bölgeye yerleşmesi ve tümüyle fethinin ardından da olduğu gibi korunarak bugünlere gelmiştir. Kayalara oyulmuş bir dizi yapıdan oluşan Sümela Manastırında bölgeye hakim olan tüm medeniyetlerin izlerini görmek mümkün. Bu eser en parlak dönemlerini 19. Yüzyılda yaşamış, Rus işgalinin ardından ise boşaltılarak mahzun kalmıştır. Bu güzel yapıdaki eserlerin bir kısmı 1930'lu yıllarda Yunanistan'a götürülmüştür. Ülkemizin her değeri gibi bu esere de biz sahip çıktık. Altındere Vadisinin gerdanlığı olarak nitelenen bu güzel eseri yeniden dünya kültür mirasına kazandırmak için uzun yıllardır çalışmalar yürütüyoruz. Daha önce çevresini, su kemerlerini ve manastıra çıkan merdivenleri kullanılabilir hale biz getirmiştik. Bugün manastırın üzerinde bulunduğu kaya yüzeylerinin iyileştirilmesi ağırlıklı restorasyonların bir bölümünün daha açılışını yapıyoruz" ifadelerini kullandı.

"Türkiye'nin topraklan üzerindeki her türlü medeniyet mirasına nasıl sahip çıktığının, koruduğunun, güzelleştirdiğinin somut bir örneği olan bu çalışmayı ülkemizi eleştirenlerin dikkatine sunuyoruz" diyerek sözlerini sürdüren Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Eğer biz iddia veya ima edildiği gibi diğer inançların sembollerini hedef alan bir millet olsaydık 5 asırdır elimizde olan bu manastırın yerinde şu anda yeller eserdi. Aynı durum Anadolu'nun dört bir yanındaki benzer eserler için de geçerlidir. Biz hiçbir zaman yıkmanın, imhanın, yok etmenin peşinde olmadık. Tam tersine hep inşanın, ihyanın, yaşatmanın peşinde koştuk. Osmanlı'nın daha bir asır önce çekildiği coğrafyalarda ise tam anlamıyla bir kültürel soykırım yaşandı. Ecdat yadigan eserlerin kahir ekseriyeti ya yıkıldı ya yakıldı ya da yok olmaya mahkum edildi. Balkanlar'da bir asır önce 300 cami ile bırakdığımız bir şehirde bugün her nasılsa ayakta kalabilmiş tek bir caminin kalmış olması kimin nerede durduğunun ispatıdır" dedi.

"TEŞEKKÜRÜ HAK EDİYORUZ"

Tarihi eserle koruma noktasında batılı hiçbir devletin Türkiye'ye söz söyleme ve eleştirme hakkının olmadığını vurgulayan Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Ayasofya'yı 1453 yılında dönüştürüldüğü haliyle cami olarak yeniden hizmete açmamız rahatsızlık sebebi olmamalıdır. Tam tersine bu ulu mabede sahip çıktığımız, koruduğumuz, yaşattığımız için teşekkürü hak ettiğimizi düşünüyoruz.

Bugün hizmete açacağımız Ortahisar Ayasofya Camii için de aynı durum geçerlidir. Yaklaşık 750 yıllık geçmişi olan bu eser ecdadın elinde daha da güzelleşerek günümüze ulaşmıştır. Ortahisar Ayasofya Camii tarihi boyunca sadece bir asır önce ki kısa süreli Rus işgali sırasında depo haline dönüştürülerek mabet vasfına aykırı şekilde kullanılmıştır. Yalnızca bu örnek dahi kimlerin tarihi eserlere ve mabetlere saygılı kimlerin de hoyrat ve yıkıcı davrandığını göstermeye kafidir. Bahçe duvarlarından tavanlarına kadar baştan sona yeniden restore ettiğimiz Ortahisar Ayasofya Camii'ni yine kadim ve kucaklayıcı medeniyet anlayışımızın sembollerinden biri olarak hizmete açıyoruz. Bu töreni de yarım bin yıldır cami olarak hizmet veren bu eserin kılına bile dokunmayan ecdadın hoşgörü ve sevgi ikliminden nasibini alamamış olanlara ithaf ediyoruz."

"AYASOFYA BAHANESİ İLE BİR KEZ DAHA KİNLERİNİ KUSTULAR"

Ayasofya'nın yeniden ibadete açılmasının ardından yapılan eleştirilere değinen Erdoğan, "Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'nin açılışı ülkemizde ve dünyada hakka ve hukuka saygılı olanlar ile zihni ve kalbi karanmış olanları ayıran bir turnusol kağıdı işlevi görmüştür. Milletimizin Anadolu'daki bin yıllık varlığını kabul edemeyenler Ayasofya bahanesi ile bir kez daha kinlerini kustular. Aynı şekilde milletimizin değerlerine ve kültürüne husumet duyanlar yine Ayasofya üzerinden gerçek niyetlerini ortaya döktüler. Bu kesimlerin Sümela Manastırı ve Ortahisar Ayasofya Camii konusunda diyecekleri bellidir. Bunlar için ne tarihin ne kültürün bir kıymeti vardır. Türk milletine ve İslam dinine düşmanlıklarını açıkça dile getiremedikleri için bu tür konular üzerinden kendilerini konumlandırıyorlar. Hâlbuki böyle dolaylı yollara hiç gerek yoktur. Milletimizde, tüm insanlıkta kimin nerede durduğunu çok iyi biliyor" diyerek, bu hakikatleri Birleşmiş Milletler kürsüsünden dünyadaki 200'e yakın ülkenin temsilcilerinin gözlerinin içine baka baka söylediklerini ifade etti.

Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Özellikle batılı ülkelerin dünyanın kalanının kanı, gözyaşı, acısı, sömürüsü üzerine kurulu refah düzeninin sonunun geldiğini açıkça ifade ediyoruz. Bölgemizde ve dünyada yaşanan değişim sancılarını yeni ve kutlu bir doğumun habercisi olarak gördüğümüzü belirtiyoruz. Salgın dönemindeki gelişmelerin bu gerçeği inkan ve dönüşü mümkün olmayan bir şekilde ortaya koyduğuna inanıyoruz. Karşımızdakilerden de bu kadar açık berrak delikanlıca bir duruş bekliyoruz. Maalesef sürekli bel altı vurarak kazanın veyahut kazanım elde etmeye alışmış olanlar içerde ve dışarda aynı sinsilikle yollarına devam ediyorlar. İnsanlara iftira atarak, vatandaşlarımızı kışkırtarak, milletin değerlerine olan düşmanlıklarını gizlemeye çalışıyorlar ama ne yaparlarsa yapsınlar artık yolun sonu görünüyor. Mağdurların ve mazlumların feryadı arşı kaplamışken artık kimse hakikatin üzerini sahte gülücükler ve içi boş kavramlarla kapatamaz. Türkiye olarak medeniyetimizden ve tarihimizden aldığımız ilhamla hak, hakikat, adalet ve barış uğrunda verdiğimiz mücadeleyi sürekli daha ileriye taşımakta kararlıyız. Suriye'de nasıl mazlumların feryatlarına bigane kalmadıysak Libya'da da ülkenin meşru yönetiminin iş birliği çağrısını cevapsız bırakmadık. Azerbaycanlı kardeşlerimizin işgal altındaki topraklarını kurtarma ve vatanlarını savunma çabalarına da aynı anlayışla destek veriyoruz. Kendileri bin yıl, 500 yıl önceki hesapları bir türlü kapatamayıp bizden 100 yıl önceki haksızlıkları daha öteye taşıma çabalarına sessiz kalmamızı bekleyenlere verecek cevabımız elbette olacaktır. Her mücadele istenildiği gibi sonuçlanmayabilir ama mücadele etmeyen zaten baştan teslim olmuştur. Mensubu olmaktan şeref duyduğumuz milletimiz ise tarihinin hiçbir döneminde mücadeleden kaçmamıştır. Bugün de kendimiz ve dostlarımız için siyasi, ekonomik, askeri, diplomatik hangi alanda ne tür bir mücadele gerekiyorsa onu vermekten en küçük bir tereddüdümüz olmaz, taviz de vermeyiz. Başaramayacaksınız, bu ülkeye diz çöktürémeyeceksiniz, bu milleti teslim alamayacaksınız, şehit kanlarıyla yoğrulmuş bu vatanın tek karış toprağını bile karanlık emellerinizle kirletemeyeceksiniz. Çünkü artık karşınızda eski zayıf ve ürkek ülke değil, büyük ve güçlü Türkiye hedefi yolunda son ferdine kadar canı dahil tüm varlığını ortaya koyarak yürüyen bir devlet var."

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, konuşmasının sonunda bir de Ortodoks vatandaşlara müjde verdi. Erdoğan, "Özellikle bu sene 15 Ağustos'ta Ortodoks vatandaşlarımızın Sümela Manastırında restorasyon döneminde ara verilen Meryem Ana Ayinini gerçekleştirebileceklerini de bu vesileyle duyurmak istiyorum" dedi.

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

YENİ ŞAFAK
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 1
Tiraj : 103083
StxCm : 77

Atatürk'e dil uzatılması söz konusu değil

İbrahim Kalın

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın, Ayasofya'da Atatürk'e lanet okunmasının söz konusu olmadığını söyledi: Ayasofya gibi bir yerde, bir cuma hutbesinde, herhangi bir yerde biz lanet okunmasını doğru bir yaklaşım olarak asla kabullenmeyiz. Ne Cumhurbaşkanımız ne diğer arkadaşlarımızın böyle bir tavrı söz konusu olmamıştır. 11

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

YENİ ŞAFAK
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 11
Tiraj : 103083
StxCm : 77

DİL UZATILMASINI KABUL ETMEYİZ

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın, "Ayasofya gibi bir yerde, bir cuma hutbesinde, herhangi bir yerde lanet okunmasını doğru bir yaklaşım olarak asla kabullenmeyiz" dedi. Kalın, CNN Türk'te katıldığı programda, gündeme ilişkin soruları cevapladı. Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'in ibadete açılmasının ardından yaşanan bazı tartışmaların hatırlatılması üzerine Kalın, bunun, yakın tarih için çok önemli bir milat olduğunu belirtti.

İYİ NİYETLİ DEĞİL

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın cuma hutbesinde Fatih Sultan Mehmet'in kurduğu vakfın vakfiyesinden metinler okuduğunu ifade eden Kalın, "Vakfiyeler 600-700 yıllık vakıf geleneğimizin ve kültürümüzün bir parçası. Ali Erbaş Hoca'nın hutbesinde Atatürk'e dil uzatılması diye bir şey söz konusu değil. Çünkü Atatürk bu vakfiyeyi ortadan kaldırmış birisi değil. Buradan 'Atatürk'e lanet okundu, dil uzatıldı' sonucunu çıkarmak çok iyi niyetli bir değerlendirme olmaz" diye konuştu. Kalın, böyle bir şeyi asla kabul edemeyeceklerini, Mustafa Kemal Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyeti'nin banisi olduğunu vurguladı.

SUNİ TARTIŞMALAR

Atatürk'ün silah arkadaşlarıyla Cumhuriyeti emanet eden tarihi bir şahsiyet olduğunu anlatan Kalın, sözlerini şöyle sürdürdü: "Ayasofya gibi bir yerde, bir cuma hutbesinde, herhangi bir yerde biz lanet okunmasını doğru bir yaklaşım olarak asla kabullenmeyiz. Ne Cumhurbaşkanımızı'n ne diğer arkadaşlarımızın hiçbir zaman böyle bir tavrı söz konusu olmamıştır. Hele buradan bir rejim tartışması başlatmak. Bunun bir rejim tartışmasına dönüşüyor olması bir kere suni bir gündem. Türkiye'nin böyle bir gündemi yok. Hilafet ve saltanat tartışması suni tartışmalardır."

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

TÜRKGÜN
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 3
Tiraj : 10941
StxCm : 147

Atatürk'e dil uzatılması söz konusu değil

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü Kalın, "Vakfiyeler 600-700 yıllık vakıf geleneğimizin ve kültürümüzün bir parçası. Ali Erbaş Hoca'nın hutbesinde Atatürk'e dil uzatılması diye bir şey söz konusu değil" ifadelerini kullanarak konuya açıklık getirdi.

CUMHURBAŞKANLIĞI Sözcüsü İbrahim Kalın, CNN Türk'te katıldığı programda, gündeme ilişkin soruları yanıtladı, değerlendirmelerde bulundu. Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'nin ibadete açılmasının ardından yaşanan bazı tartışmaların hatırlatılması üzerine Kalın, bunun, yakın tarih için çok önemli bir milat olduğunu belirtti.

MERKEL'E ÖVGÜ

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın Ayasofya-i Kebir Camii'ndeki cuma hutbesinde Fatih Sultan Mehmet'in kurduğu vakfın vakfiyesinden metinler okuduğunu ifade eden Kalın, "Vakfiyeler 600-700 yıllık vakıf geleneğimizin ve kültürümüzün bir parçası. Ali Erbaş Hoca'nın hutbesinde Atatürk'e dil uzatılması diye bir şey söz konusu değil. Çünkü Atatürk bu vakfiyeyi ortadan kaldırmış birisi değil. Buradan 'Atatürk'e lanet okundu, dil uzatıldı' sonucunu çıkarmak çok iyi niyetli bir değerlendirme olmaz." diye konuştu. Kalın, böyle bir şeyi asla kabul edemeyeceklerini, Mustafa Kemal Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyeti'nin banisi olduğunu vurguladı. Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü Kalın, Yunanistan'la yaşanan NAVTEX (Denizcilere Duyuru) geriliminin ardından Almanya Başbakanı Angela Merkel'in ara bulucu olduğuna ilişkin haberlerin hatırlatılması üzerine, bu süreçte Merkel'in yapıcı bir rolü olduğunu ve olmaya da devam ettiğini dile getirdi. Kalın, Merkel'in temel yaklaşımının, "Ege ve Doğu Akdeniz'de gerilimleri indirecek adımlar atalım, karşılıklı olarak güven

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın

arttırıcı önlemler alalım, bu süre zarfında da özellikle Almanya'nın AB dönem başkanlığında Türkiye ile ilgili birtakım olumlu kararların çıkması için bir zemin oluşturalım." şeklinde olduğunu anlattı.

DESTEK SÜRECEK

Buna paralel olarak yürümesi gereken bir diğer sürecin de Kıbrıs'ta KKTC ile Rum kesiminin ihtilaflı bölgeler üzerine müzakerelere başlaması gereği olduğunu vurgulayan Kalın, "Doğu Akdeniz'in bir çatışma alanı olmaktan bir barış denizine dönmesi için hiçbir ön koşul, şart koşmadan buna hazır olduğumuzu ifade ettik." dedi.

Kalın, Yunanistan'la başlatılan çalışmanın ana çerçevesinin ideolojik ön yargıların bir kenara konularak bu konuda beraber çalışılması olduğunu da ifade etti. Libya'da Sirte ve Cufra'da düğümün nasıl çözüleceği ve müzakere masasında bir ilerleme olup olmadığına ilişkin soru üzerine Kalın, şu anda Libya ihtilafında iki kritik şehir haline gelen Sirte ve Cufra'nın önemini anlattı. Kalın, burada meşru, güvenilir aktörlerle, muhataplarla siyasi süreci ilerletmek gerektiğine dikkati çekti. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Fayiz es-Serrac ile yaptığı görüşmeyi anımsatan Kalın, "Bizim Libya Ulusal Mutabakat Hükümeti'ne desteğimiz bundan sonra devam edecek. Ateşkese tarafız, destekliyoruz, buna karşı değiliz ve Serrac tarafına da 'masadan kaçan taraf siz olmayın' telkinini Cumhurbaşkanımız her seferinde yaptı. Dolayısıyla Birleşmiş Milletler çatısı altında, Berlin Konferansı ilkeleri çerçevesinde bir ateşkese biz varız ama bunun şartlarının makul, meşru ve sürdürülebilir olması lazım." değerlendirmesini yaptı.

'NETİCE ALAMAZSINIZ'

Öte yandan Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki sismik araştırma çalışmalarının 1 ay durdurulması ya da ertelenmesinin söz konusu olup olmadığına ilişkin soru üzerine Kalın, NAVTEX'in değişik dönemlerde yayınlandığına işaret etti. Türkiye'nin yaklaşık 10 yıldır bunu yaptığını anımsatan Kalın, şöyle konuştu: "Son NAVTEX yayınlandığında Yunanistan tarafı çok aşırı bir tepki verdi. Sanki biz gidip hemen Meis Adası'nı işgal edecekmişiz gibi, böyle bir şey söz konusu değil. Oruç Reis'in arama tarama yapması planlanan yer Meis Adası'na 180 kilometre mesafede. Yani yanında falan, kıta sahanlığında değil. Buna rağmen Cumhurbaşkanımız, 'madem bu müzakereler devam edecek bir görelim önümüzü, bir müddet bekletelim' dedi. Şimdilik de bir müddet bekletebiliriz." Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın buradaki temel ilkesinin "Biz bu müzakerelerde hep bir adım önde olalım." şeklinde olduğunu dile getiren Kalın, "Hem Yunanistan'a hem Kıbrıs Rum tarafına mesajımız şu; ikili meselelerimizi gelin ikili şekilde çözelim, AB üyeliğini arkanıza alarak Türkiye üzerine baskı kurmaya çalışmayın, buradan netice almanız mümkün olmayacaktır." ifadelerini kullandı.

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

MİLLİYET
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 12
Tiraj : 122542
StxCm : 55

'Atatürk'e dil uzatılması söz konusu değil'

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın, Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın Ayasofya'nın ibadete açılış konuşmasında vakfın vakfiyesinden metinler okuduğunu belirterek, "Ali Erbaş Hoca'nın hutbesinde Atatürk'e dil uzatılması diye bir şey söz konusu değil" dedi. CNN Türk'te gündeme ilişkin soruları yanıtlayan Kalın, özetle şunları söyledi:

REJİM TARTIŞMASI SUNİ: Vakfiyeler 600-700 yıllık vakıf geleneğimizin ve kültürümüzün bir parçası. Ali Erbaş Hoca'nın hutbesinde Atatürk'e dil uzatılması diye bir şey söz konusu değil. Çünkü Atatürk bu vakfiyeyi ortadan kaldırmış birisi değil. Buradan 'Atatürk'e lanet okundu, dil uzatıldı' sonucunu çıkarmak çok iyi niyetli bir değerlendirme olmaz. Ayasofya gibi bir yerde, bir cuma hutbesinde, herhangi bir yerde biz lanet okunmasını doğru bir yaklaşım olarak asla kabullenmeyiz. Ne Cumhurbaşkanımızın ne diğer arkadaşlarımızın hiçbir zaman böyle bir tavrı söz konusu olmamıştır. Hele buradan bir rejim tartışması başlatmak. Bunun bir rejim tartışmasına dönüşüyor olması bir kere suni bir gündem.

İbrahim Kalın

HİLAFET SUNİ GÜNDEM: Türkiye Cumhuriyeti devletinin esasları, ilkeleri anayasa ile belirlenmiştir. Bizim amacımız 2023'te Türkiye Cumhuriyeti'ni halkın demokratik iradesine, milli iradesine dayalı tam bağımsız, sosyal hukuk devleti ve laiklik ilkeleri çerçevesinde, olması gereken yere getirmek olmalıdır. Hilafet ve saltanat tartışması suni tartışmalardır. Ayasofya gibi bu kadar güzel bir anı yaşadıktan sonra bir tarafta, 'Atatürk'e dil uzatıldı' demek, diğer tarafta 'hadi hilafete gidelim' demek bu başarıyı gölgelemek olur. Hilafet tartışması başlatmak Türkiye'yi asıl hedeflerinden saptırma anlamına gelir.

NOT EDERİZ: (Osman Kavala'nın tutukluluğu) Hukuki süreç. Umarım en kısa sürede hukukun kuralları çerçevesinde karar alınır. Amerika olsun, Avrupa olsun, Türkiye'deki hukuk sistemine, hukukun iç işleyişine saygı göstermelerini bekleriz, yapmaları gereken budur. Açıklamalarını not ederiz ama nihai olarak kararı verecek olan mahkemelerdir.

● ANKARA Milliyet

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

MİLAT
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 9
Tiraj : 50387
StxCm : 42

Erbaş Hoca Atatürk'e lanet okumadı

CUMHURBAŞKANLIĞI Sözcüsü İbrahim Kalın, Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'in ibadete açılmasında Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın hutbede Fatih Sultan Mehmet'in kurduğu vakfın vakfiyesinden metinler okuduğunu, Atatürk'e lanet okumadığı söyledi. Kalın, "Vakfiyeler 600-700 yıllık vakıf geleneğimizin ve kültürümüzün bir parçası. Ali Erbaş Hoca'nın hutbesinde Atatürk'e dil uzatılması diye bir şey söz konusu değil. Çünkü Atatürk bu vakfiyeyi ortadan kaldırmış birisi değil. Buradan 'Atatürk'e lanet okundu, dil uzatıldı' sonucunu çıkarmak çok iyi niyetli bir değerlendirme olmaz" diye konuştu.

Hilafet tartışmaları

Ayasofya gibi bir yerde, bir cuma hutbesinde, herhangi bir yerde lanet okunmasını doğru bir yaklaşım olarak asla kabullenmeyeceklerini belirten Kalın, "Ne Cumhurbaşkanımızın ne diğer arkadaşlarımızın hiçbir zaman böyle bir tavrı söz konusu olmamıştır" dedi. Ortaya atılan hilafet tartışmalarına da değinen Kalın, "Hilafet ve saltanat tartışması suni tartışmalardır. Ayasofya gibi bu kadar güzel bir anı yaşadıktan sonra bir tarafta 'Atatürk'e dil uzatıldı' demek, diğer tarafta 'hadi hilafete gidelim' demek bu başarıyı gölgelemek olur. Türkiye'nin böyle bir gündemi yok. Türkiye Cumhuriyeti devletinin esasları, ilkeleri Anayasa ile belirlenmiştir" ifadelerini kullandı.

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

KARAR
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 9
Tiraj : 51182
StxCm : 19

CUMHURBAŞKANLIĞI SÖZCÜSÜ İBRAHİM KALIN

Hutbede Atatürk'e dil uzatılmadı

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın 'lanet' sözlerine tepkiler sürerken Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın'dan açıklama geldi. Kalın "Ali Erbaş Hoca, vakfiyeden alıntı yaptı. Hutbede Atatürk'e dil uzatılması diye bir şey söz konusu değil. Atütürk'e lanet okundu sonucunu çıkarmak, çok iyi niyetli bir değerlendirme olmaz. Biz de böyle bir şeyi kabullenemeyiz" dedi. Doğu Akdeniz konusuna da değinen Kalın "Yunanistan'ın Türkiye için önemli bir komşu. Biz ön koşulsuz Yunanistan ile, Ege, kıta sahanlığı, adalar, hava sahası, arama tarama çalışmaları ve Doğu Akdeniz diğer bütün ikili konuları konuşmaya hazırız" dedi. Yunanistan ile yaşanan NAVTEX gerilimine de değinen Kalın, "bölgedeki faaliyetleri bir müddet bekletebileceklerini" dile getirdi. -KARAR

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

SABAH
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 14
Tiraj : 196860
StxCm : 171

Bunları ortaya atanlar iyi niyetli değil:

TARTIŞMALAR SUNİ GÜNDEM AMAÇLI

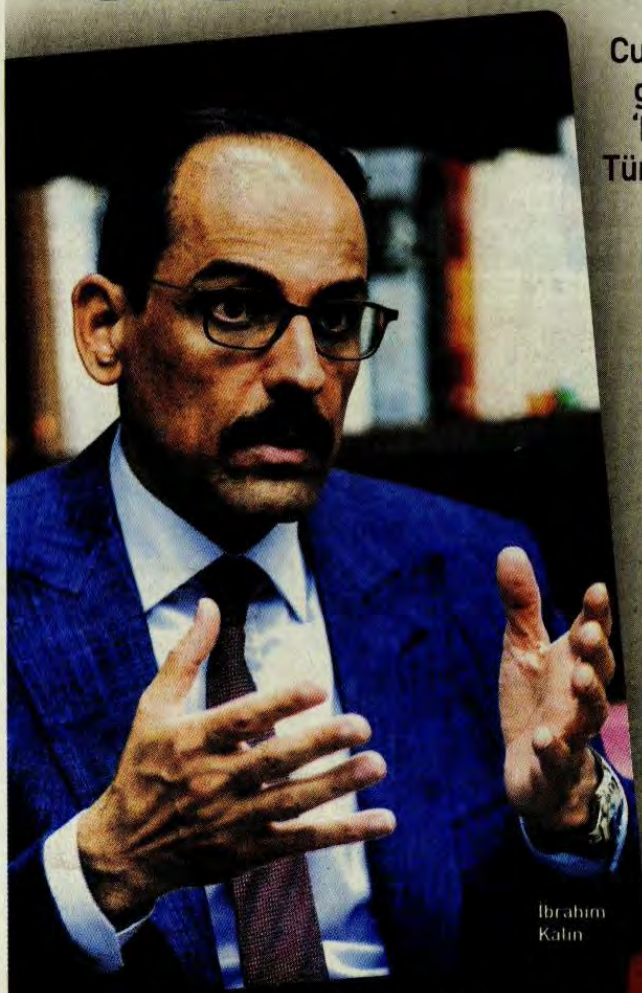

İbrahim Kalın

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın: Ayasofya gibi güzel bir anı yaşadıktan sonra 'Atatürk'e dil uzatıldı', 'hadi hilafete gidelim' demek başarıyı gölgelemektir. Türkiye'de rejim tartışması çıkarmak suni bir gündemdir

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın, CNN Türk'te katıldığı programda, gündeme ilişkin soruları yanıtladı, değerlendirmelerde bulundu. Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın Ayasofya-i Kebir Camii'ndeki cuma hutbesinde Fatih Sultan Mehmet'in kurduğu vakfın vakfiyesinden metinler okuduğunu ifade eden Kalın, "Vakfiyeler 600-700 yıllık vakıf geleneğimizin ve kültürümüzün bir parçası. Ali Erbaş Hoca'nın hutbesinde Atatürk'e dil uzatılması diye bir şey söz konusu değil. Çünkü Atatürk bu vakfiyeyi ortadan kaldırmış birisi değil. Buradan 'Atatürk'e lanet okundu, dil uzatıldı' sonucunu çıkarmak çok iyi niyetli bir değerlendirme olmaz" diye konuştu.

Kalın, böyle bir şeyi asla kabul edemeyeceklerini, Mustafa Kemal Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyeti'nin banisi olduğunu vurguladı. Atatürk'ün silah arkadaşlarıyla Cumhuriyeti emanet eden tarihi bir şahsiyet olduğunu anlatan Kalın, sözlerini şöyle sürdürdü:

Ayasofya gibi bir yerde, bir cuma hutbesinde, herhangi bir yerde biz lanet okunmasını doğru bir yaklaşım olarak asla kabullenmeyiz. Ne Cumhurbaşkanımızın ne diğer arkadaşlarımızın hiçbir zaman böyle bir tavrı söz konusu olmamıştır. Hele buradan bir rejim tartışması başlatmak. Bunun bir rejim tartışmasına dönüşüyor olması bir kere suni bir gündem. Türkiye'nin böyle bir gündemi yok. Türkiye Cumhuriyeti devletinin esasları, ilkeleri Anayasa ile belirlenmiştir. Bizim amacımız 2023'te Türkiye Cumhuriyeti'ni halkın demokratik iradesine, milli iradesine dayalı tam bağımsız, sosyal hukuk devleti ve laiklik ilkeleri çerçevesinde, olması gereken yere getirmek olmalıdır. Hilafet ve saltanat tartışması suni tartışmalardır. Ayasofya gibi bu kadar güzel bir anı yaşadıktan sonra bir tarafta 'Atatürk'e dil uzatıldı' demek, diğer tarafta 'hadi hilafete gidelim' demek bu başarıyı gölgelemek olur.

Hilafet tartışması başlatmanın Türkiye'yi asıl hedeflerinden saptırma anlamına geldiğini ifade eden Kalın, bu tartışmaların zihinleri bulandıracağını, gereksiz kutuplaşmalara kapı aralayacağını söyledi. ANKARA

BİR MÜDDET BEKLETEBİLİRİZ: Son NAVTEX yayınlandığında Yunanistan tarafı çok aşırı bir tepki verdi. Sanki biz gidip hemen Meis Adası'nı işgal edecekmişiz gibi, böyle bir şey söz konusu değil. Oruç Reis'in arama tarama yapması planlanan yer Meis Adası'na 180 kilometre mesafede. Yani yanında falan, kıta sahanlığında değil. Buna rağmen Cumhurbaşkanımız, 'madem bu müzakereler devam edecek bir görelim önümüzü, bir müddet bekletelim' dedi. Şimdilik de bir müddet bekletebiliriz.

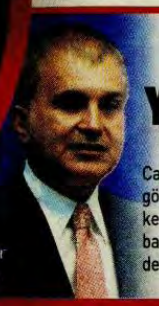

Ömer Çelik

ATATURK'U KENDISINE KALKAN YAPANLAR ONU ISTISMAR EDIYOR

AK Parti Sözcüsü Ömer Çelik de A Haber'de açıklamalarda bulundu. Ayasofya Camii'nin ibadete açılmasının ardından Atatürk üzeriden yürütülen algı operasyonuna tepki gösteren Çelik, "Ayasofya'yı rejim tartışmasına dönüştürmek provokasyondur. Atatürk'ü kendilerine kalkan yapanlar onu istismar ediyor" dedi. Çelik, "Türkiye'nin kurucu Cumhurbaşkanının aldığı kararla şimdiki Cumhurbaşkanımızın aldığı karar arasındaki farka gönderme yaparak rejim tartışması ile kışkırtma amaçlandığını dile getirdi. ANKARA

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

HÜRRİYET
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 10
Tiraj : 193091
StxCm : 66

Kalın: Rejim tartışması suni gündem

İbrahim Kalın

CUMHURBAŞKANLIĞI Sözcüsü İbrahim Kalın, CNN Türk'te katıldığı programda, gündeme ilişkin soruları yanıtladı. Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın hutbesinde Fatih Sultan Mehmet'in kurduğu vakfın vakfiyesinden metinler okuduğunu ifade eden Kalın, "Vakfiyeler 600-700 yıllık vakıf geleneğimizin ve kültürümüzün bir parçası. Ali Erbaş Hoca'nın hutbesinde Atatürk'e dil uzatılması diye bir şey söz konusu değil" diye konuştu. Kalın, böyle bir şeyi asla kabul edemeyeceklerini, Mustafa Kemal Atatürk'ün, Türkiye Cumhuriyeti'nin banisi (kurucusu) olduğunu vurguladı. Kalın, sözlerini şöyle sürdürdü:

LANET OKUMA KABUL EDİLMEZ: "Ayasofya gibi bir yerde, bir cuma hutbesinde, herhangi bir yerde, biz lanet okunmasını doğru bir yaklaşım olarak asla kabullenmeyiz. Ne Cumhurbaşkanımızın ne diğer arkadaşlarımızın hiçbir zaman böyle bir tavrı söz konusu olmamıştır. Hele buradan bir rejim tartışması başlatmak.

Bunun bir rejim tartışmasına dönüşüyor olması, bir kere suni bir gündem. Türkiye'nin böyle bir gündemi yok. Türkiye Cumhuriyeti devletinin esasları, ilkeleri Anayasa'yla belirlenmiştir. Bizim amacımız, 2023'te Türkiye Cumhuriyeti'ni, halkın demokratik iradesine, milli iradesine dayalı tam bağımsız, sosyal hukuk devleti ve laiklik ilkeleri çerçevesinde, olması gereken yere getirmek olmalıdır.

BAŞARIYI GÖLGELEMEK OLUR: Hilafet ve saltanat tartışması suni tartışmalardır. Ayasofya gibi bu kadar güzel bir anı yaşadıktan sonra, bir tarafta 'Atatürk'e dil uzatıldı' demek, diğer tarafta 'hadi hilafete gidelim' demek bu başarıyı gölgelemek olur."

HİLAFET TARTIŞMASI ASIL HEDEFTEN SAPTIRMA

Hilafet tartışması başlatmanın Türkiye'yi asıl hedeflerinden saptırma anlamına geldiğini ifade eden Kalın, bu tartışmaların zihinleri bulandıracağını, gereksiz kutuplaşmalara kapı aralayacağını söyledi. ■ ANKARA

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

CUMHURİYET
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 4
Tiraj : 28827
StxCm : 13

Kalın: Hilafet tartışması suni gündem

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın, katıldığı bir televizyon programında gündeme ilişkin soruları yanıtladı. Ayasofya Camisi'nin açılışında Diyanet İşleri Başkanı Prof. Ali Erbaş'ın hutbesine yönelik eleştirilere yanıt veren Kalın, "Vakfiyeden alıntı yaptı. Hutbede Atatürk'e dil uzatılması diye bir şey söz konusu değil. Böyle bir niyeti olmadığını da açık şekilde ifade etti" dedi.

Hilafet tartışmalarına da değinen Kalın, "Rejim tartışması çıkarmak suni bir gündemdir. HDP hariç Meclis'teki tüm partilerin destek verdiği Ayasofya'nın açılması kararı üzerinden rejim tartışması çıkarmak bizi hedeften saptırmaktır" dedi. ● **Haber Merkezi**

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

ANAYURT
HAFTADA 6 GÜN ULUS...
ANKARA
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 10
Tiraj : 3705
StxCm : 61

Güldemir: Diyanetimiz sahipsiz değildir

ANKARA (Anayurt) - 86 yıl aradan sona yeniden ibadete açılan Ayasofya Camii'nde okuduğu hutbeyle ilgili yürüyen tartışmada Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş hakkında kasıtlı olarak karalama kampanyası başlatıldığını söyleyen Diyanet- Sen Genel Başkanı Mehmet Ali Güldemir, yazılı bir açıklama yayımladı.

Güldemir'in açıklamasında şu ifadeler yer aldı: "Genelde dış kaynaklı ve sahte hesaplardan yürütülen linç kampanyasına içerden de bazı çevreler sosyal medya platformlarından da destek oldu. Ayasofya'nın yeniden ibadete açılmasını bir türlü içlerine sindiremeyenler Diyanetimize, Diyanetimizin başkanına saldırı dilini kullanarak karalama kampanyasına girişmişlerdir. Özellikle sosyal medya mecralarında hakkında karalamaya yönelik etiketler açılan Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş hocamız da Diyanetimiz de sahipsiz değildir, yalnız değildir.

Diyanet İşleri Başkanlığı ülkemize ve ümmet coğrafyasına hizmet eden, mazlumların çaresizlerin imdadına yetişen, iman ve hakikat ölçülerini her alanda ve herkese hatırlatmaya çalışan güzide bir devlet kurumumuzdur.

Diyanet İşleri Başkanlığı'na çamur at izi kalsın, diyenlerin çoğaldığı, şer için konuşanların günden güne arttığı bu günlerde, bilgi sahibi olmadan, fikir üretenlere inat, dünyanın en ücra yerlerine Türkiye'nin nişanesini taşıyan Diyanetine ve başkanına sahip çık!"

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

YENİ AKİT
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 8
Tiraj : 57097
StxCm : 117

BİLİŞİM UZMANLARI UYARDI

Sosyal medyadaki kara propaganda engellenmeli

Ayasofya'nın camiye çevrilmesini hazmedemeyen azgın azınlık, Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ı sosyal medyada hedef aldı. CHP eski Milletvekili Hüseyin Aygün'ün, 2016 yılına ait bir görseli paylaşarak, "Ayasofya'da şeriat ilan edildi, polis mollalara selam durdu" şeklinde algı operasyonu başlatmasını Akit'e değerlendiren bilişim uzmanları, "İşte bu algı operasyonlarının önüne geçmek için sosyal medya düzenlemesi şart" dediler.

HASAN EĞRİGÖZ
ANKARA

Danıştay 10'uncu Dairesi'nin verdiği kararla Ayasofya'nın müze statüsünden çıkarılarak cami haline getirilmesi milyonlarca Müslümanda coşkuya neden olurken, malum kesim de sosyal medya üzerinden algı yapmaya başladı.

Kontrolsüz sosyal medyanın bütün dünyanın kanayan yarası olduğunu ifade eden Sosyal Medya Federasyonu Genel Başkanı Cengiz Özbay, "Gerek önceki süreçlerde, gerekse geçtiğimiz günlerde Sayın Berat Albayrak'ın yeni doğan bebeğinin üzerinden yürütülen algı operasyonları ve yıpratıcı algı çalışmalarından dolayı Sayın Cumhurbaşkanımız bir baba olarak, bir dede olarak, bir insan olarak buradaki üzüntülerini beden dilinde çok açıkça ortaya koydu. Bu üzüntüsünün etkisiyle de gerçekten sadece Türkiye'nin değil dünyanın kanayan yarası olan sosyal medya, kontrolsüzce, fütursuzca insanları, kurumları, bireyleri, kuruluşları ve denetimsizce yapılan yayınlarla çok ciddi yaralar açtı. Yerine göre aileleri paramparça eden, insanların geleceklerini, kariyerlerini yok etmesi konusunda çok etkili olduğu, iyi yönleriyle, kötü yönleriyle bir sosyal medya gerçeği var. Bu yüzden sosyal medyanın denetim ve kontrol altına alınmaması dünyanın kanayan yarası olarak nitelendiriyorum. Son zamanlarda da sosyal medyadaki algı operasyonları artmaya başladı. 15 Temmuz şehitlerimizin anısına polislerimizin saygı duruşuna geçip, selam vermesini farklı bir kanala, farklı bir zihniyete dönüştürülmesini şiddetle kınıyorum. O paylaşım hâlâ ortalıkta dolanıyor. İşte sosyal medya düzenlemesi hayata geçer de bahsedildiği gibi şirketler Türkiye'de temsilci, muhatap bulundurursa bu gibi yalan haberler, algı operasyonları hemen kaldırılır. İnsanlar kandırılmamış olur. Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın hutbesindeki söylemlerinin sonuna kadar arkasındayız. Zaten bu konudaki gerek farklı siyasi akımlar, gerekse farklı felsefi fikirsel akımlar ve ideolojik yaklaşımların tamamen olumsuz, art niyetli yaklaşımlarının sonuçlarına göre sosyal medya ürünü oluşturduklarını görüyoruz. Türkiye Cumhuriyeti devleti nüfusunun yüzde 99'u Müslüman olan bir devlettir. Ayasofya'nın yeniden Müslüman kimliğine, yeniden cami kimliğine kavuşması sadece Türkiye'nin değil Dünya Müslümanlarının istediği bir adımdı. Bu sosyal medyada algı operasyonlarına da alet edilemez" şeklinde konuştu.

"SİYONİZME HİZMET EDEN BİR ANLAYIŞ VAR"

Sosyal medyada siyonist güçlere hizmet eden bir anlayışın olduğunu ve Türkiye'de yürütülen algı operasyonlarının CIA ve gizli güçlerin ülkemiz üzerindeki hedeflerinin olduğunu belirten Adli Bilişim Uzmanı İsa Altun da, "Sosyal medyanın amacından saptırıldığını üzülerek ve hayretler içerisinde izliyorum. Bir örnek vermek gerekirse; Arap Baharı adı altında tamamen organizasyon içinde bütün Arap ülkelerini darmadağın eden ve siyonist güçlere hizmet eden bir anlayış ortaya çıktı. Bu süreçte sosyal medyada insanlar kargaşa ve ayaklanma sonucunda Tunus'ta başlayan ve diğer ülkelere sıçrayan bir ateş oldu. Kesinlikle Müslüman ülkelerini baltalamak, kargaşa, anarşi yaratmak içindir. Projelerinin bir parçasıdır. Türkiye'de de yaşananlar CIA'nin ve diğer gizli güçlerin ülkemiz üzerindeki hedefleridir. Sosyal medya düzenlemesine yürekten katılıyorum. Çünkü bana hiç kimseyi gösteremezsiniz ki sosyal medyada mağdur olmasın. 7'den 70'e, çocuklardan tutun siyasetçilere, eğitimcilere, annelere, kadınlara yönelik çok büyük algı operasyonları çekiliyor. Bu da sosyal medya üzerinden yapılıyor. Sosyal medyada provokasyon amaçlı çok paylaşımlar var. O yüzden bunun kontrol altına alınması lazım. Bu şirketlerin Türkiye'de ofis açması lazım. Hesap vermesi lazım. Mağdur olan insanlar haklarını arayamıyor. Yalan, yanlış paylaşılan bir gönderiyi kaldırmak için aylarca şirketlere yazı yazılıyor. Sonuç alınamıyor. Kişisel verilerimiz yurtdışına servis ediliyor. Yani sosyal medya birçok yönü olan bir unsur. Düzenleme bundan ötürü şarttır" değerlendirmesinde bulundu.

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

MİLAT
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 9
Tiraj : 50387
StxCm : 20

Vakfiyelerdeki beddua kısmı gelenekseldir

Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet Akif Aydın, vakıf eserlerinin İslam medeniyetindeki önemi, hangi malların ne gibi koşullarda vakfedildiği, vakıf senedinin nasıl yazıldığı ve bunların İslam hukukundaki yerine ilişkin bilgi verdi. Kılıçla hutbenin geleneğimizde olan bir uygulama olduğunu aktaran Aydın, "Beddua etmek, lanet okumak vakfiyenin şartlarından değildir, geleneğin eklediği unsurlardır. Lanet de bütün vakfiyelerin sonunda günahı hatırlatma biçiminde eklenmektedir. Büyük vakfiyelerin hepsinde bulunur. Bu durum gelenekseldir, çünkü hiç kimse vakfının değiştirilmesini arzu etmez" dedi.

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

YENİ ŞAFAK
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 14
Tiraj : 103083
StxCm : 49

CİMER'e Ayasofya mesajı yağdı

Ayasofya'nın ibadete açılması dolayısıyla vatandaşlar, Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezine (CİMER) memnuniyet ve teşekkürlerini ifade eden mesajlar gönderdi. İletişim Başkanı Fahrettin Altun, Twitter hesabından yaptığı paylaşımda, CİMER'e binlerce mesaj geldiğini belirterek, "Sevinç ve gurur dolu binlerce mesaj için necip milletimize teşekkür ediyoruz." ifadelerini kullandı. Altun'un yaptığı paylaşımda, Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'nin yeniden ibadete açıldığı günü "muhteşem bir gün" olarak nitelendiren bir vatandaş, mesajında şunlara yer verdi:

RÜYADAN ÖTEYDİ GERÇEK OLDU

"Bugün muhteşem bir gün, Ayasofya'da namaz kılınıyor ve ben evimde 3 evladımla beraber ağlıyorum. Bize bu duyguları yaşatan Sayın Recep Tayyip Erdoğan Başkanıma teşekkürlerimizi iletiyoruz. Rabbim başımızdan eksik etmesin, ömrü uzun olsun. Türkiye'nin buralara gelmesi bizim için belki de rüyadan öteydi ama doğru olan, gerçek oldu. Allah'ım sen rahmetini Müslümanların üzerinden eksik etme. Sayın Başkanım; sizi çok seviyoruz. Çocuklarım Aylanaz, Rabia ve Baybars'ın selamlarıyla..."

İNTERNET SİTESİ AÇILDI

Ayrıca İletişim Başkanlığınca, Türkçe ve İngilizce dillerinde açılan "ayasofyacamii.gov.tr" internet sitesinin "Gönüllerde Ayasofya" bölümünde de vatandaşların duygularına yer verildi. Sitede, Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'nin tarihi, statüsü, uluslararası hukuk boyutu, İstanbul'un Fethi ve Ayasofya ile Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açılış konuşması da bulunuyor.

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

AKŞAM
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 7
Tiraj : 100668
StxCm : 354

RADİKALİZMİN HER TÜRÜNE KARŞIYIZ

İletişim Başkanı Prof. Dr. Fahrettin Altun, Ayasofya'nın cami olarak ibadete açılmasının ardından bazı çevrelerce kasıtlı şekilde başlatılan "Atatürk, Cumhuriyet" tartışmalarını AKŞAM'a değerlendirdi.

Hakikatten ve haktan yanayız

■ Türkiye için Batı'da 'kızıl elma' tarifleri yapılıyor; nedir Türkiye'nin kızıl elması?

Hep ifade etmeye çalışıyorum; Türkiye için kızıl elma, ülkemizin güven ve refah, bölgemizin istikrar, dünyanın sulh içinde olmasıdır. Yıllardır kararlılıkla sürdürdüğümüz, insan odaklı güvenlik ve dış politikamız bedeli ne olursa olsun sürecek, er ya da geç tüm taraflar Türkiye'nin çizdiği istikamete yönelecektir. Türkiye'nin en büyük gücü haktan ve hakikatten yana olmaktır. Birliğimize, dirliğimize, beraberliğimize, tarihimize ve geleceğimize kimse dışarıdan müdahale edemeyecektir.

Yapay tartışmalarla enerjimizi tüketmeyiz

İLETİŞİM Başkanı Prof. Dr. Fahrettin Altun, Ayasofya'nın cami olarak ibadete açılmasının Türkiye ve İslam dünyasında büyük heyecan uyandırdığını, ancak Türkiye'nin ilerlemesine engel olmaya çalışan çevrelerin buna karşı 'Atatürk' ve 'Cumhuriyet' üzerinden suni tartışmalar başlatmaya çalıştığını söyledi.

Altun, TürkMedya Ankara Temsilcisi Melik Yiğitel'in yazılı sorularını şöyle cevapladı:

KARŞI ÇIKANLARI TANIYORUZ

■ Ayasofya'da Cuma günü ne gördünüz?

Büyük bir heyecan gördük; sevinç ve gurur yaşadık. 86 yıl sonra, Fatih Sultan Mehmet Han'ın vakfiyesinde ve milletimizin gönlündeki haline kavuştu Ayasofya. Ancak içeride ve dışarıda bundan rahatsız olanları gördük. Marjinal kesimler dışında toplumun ana gövdesi bu adımdan çok memnun. Bazı kesimlerin tepki vereceği tahmin edilebilirdi. Zira bugüne kadar milletin heyecanlandığı, mutlu olduğu hiçbir işte farklı davranmadılar. Milletin karşısında duruyorlar ve kendilerini gizleme ihtiyacı bile duymuyorlar. Türkiye, Sayın Cumhurbaşkanımızın da ifade ettiği gibi, son yıllarda Cumhuriyet tarihinin toplamı kadar iş ve hizmet yaptı; diplomaside kararlı dik duruşuyla vazgeçilmez bölgesel bir aktör oldu. Bu kesimler, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde yapılan hangi işten memnun oldular? Türkiye'nin her alanda egemenlik haklarını kullanmasından rahatsız olanlar, ne yazık ki Ayasofya kararında da karşımıza çıktı. Aldırmadan, kararlıkla yolumuzda ilerlemeye devam ediyoruz.

■ Tartışmaların arkasında da bu mu var?

Tabi ki... Özellikle ülkemizin kurucu lideri Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün isminin arkasına sığınarak karşı geliyorlar tüm bu ilerleme ve kalkınma hamlelerine. Atatürk'ün ismini istismar etmeyi politik araç haline getirmiş bir kesim bu. FETÖ de bunu yapmıyor mu? 15 Temmuz'daki sözde darbe bildirisinde bile Atatürk ismi istismar edilmedi mi?

CUMHURBAŞKANIMIZ AÇIK SÖYLEDİ

■ Cumhurbaşkanı da buna tepki gösterdi...

Evet, Sayın Cumhurbaşkanımız çok net ifade etti. "Fethin en önemli hatırası Ayasofya'nın hangi şartlar altında 500 yıllık camilik vasfından çıkartılarak müzeye dönüştürüldüğünü tartışmanın bir anlamı olmadığına, kalmadığına inanıyorum. Önemli olan, ulu mabedin yeniden asli işlevine, bağlayıcı bir hukuki belge olan vakfiyesinde belirtilen misyonuna dönmüş olmasıdır" dedi.

Ayasofya'nın yeniden cami olarak açılması geçmişe değil bugüne ve geleceğe sözümüzün, kararlılığımızın bir ifadesidir. İdeolojik saiklerle milli ve manevi değerlerimizi karşı karşıya getirme çabaları beyhudedir. Milletimiz zaten bu yararsız tartışmalara prim vermedi, vermeyecektir. Ülkemizin artık yapay karşıtlıklarla kaybedecek vakti, enerjisi yok. Yürüyecek daha çok yolumuz var. Bağımsızlık mücadelemiz bir bütündür ve devamlılığı vardır. Bu ruhla hareket eden her bir bireyin geçmişe bakışı da bu minvaldedir.

Şunu kimse hatırından çıkarmasın; Sayın Cumhurbaşkanımızın siyaset tarzı radikalizmi dışlar. Radikalizmin her türüne karşıyız. Ayasofya bağlamında ortaya atılan hilafet tartışmalarını da anlamsız ve beyhude buluyoruz. Bunun Türkiye siyasetinde bir karşılığı da yoktur.

> **Türkiye Cumhuriyeti; İstiklal Mücadelesi veren aziz şehitlerimizin ve gazilerimizin omuzunda yükselmiş, bu ülke için taş üstüne taş koyan her bir bireyin alın teriyle, her bir yönetici ve liderin emekleriyle günümüze kadar gelmiştir. Bu ülke bizimdir. En büyük gücümüz birliğimiz, beraberliğimiz ve kardeşliğimizdir.**

■ Atatürk, Cumhuriyet tartışmasının maksadı nedir?

Ayasofya Camii kararı sonrasında rejim tartışması başlatmaya çalışanlar, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün aziz hatırası üzerinden toplumun bir kesimini kışkırtmak için uğraşıyorlar. Kaybettikleri imtiyazlarını "Cumhuriyet" ya da "Atatürk" kılıfı ile tekrar sağlamak hedefindeler. Ancak akıl ve izan sınırlarını aşan girişimlerle toplumsal fay hatlarını harekete geçirmeye çalıştıklarını feraset sahibi milletimiz görüyor. Yapay tartışmalarla toplumsal alanı zehirlemeye, siyaset alanını daraltmaya, iç ve dış vesayet odaklarını canlandırma hevesindeler.

TEZGAHLARIN FARKINDAYIZ

■ Etkili olur mu sizce?

Buna asla izin vermeyeceğiz. Aziz şehitlerimizin ve gazilerimizin bizlere emaneti olan ülkemiz, bu cennet vatanımız nice badireler atlattı ama her seferinde eskisinden daha güçlü bir şekilde yoluna devam etti. Milletimizin feraseti, sağduyusu ve kararlı duruşuyla, ülkemiz özellikle son yıllarda Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, enerjimizi sömüren birçok arkaik ve lüzumsuz tartışmayı geride bıraktı; ilerledi ve uluslararası alanda da hak ettiği saygınlığı kazandı.

Bu ilerlemenin önünde durmak isteyen içeride ve dışarıda bazı kesimler hep oldu. Toplumsal mühendislik girişimleriyle oluşturulan yapay çatışmaların, aslında enerjimizi sömürmek ve ilerlememizi önlemek için dışarıdakiler ve içerideki işbirlikçileri tarafından tezgahlandığını hep yıllar sonra anladık. Bu arada nice insanımızı kaybettik, nesiller büyük bedeller ödedi. Artık buna asla geçit vermeyeceğiz. Savunmadan ekonomiye, diplomasiden sağlığa, turizmden mülteci politikalarına kadar her alanda daha güçlü bir Cumhuriyet ve daha bağımsız bir Türkiye için çalışan milletimiz ve devletimizin tüm unsurları bu oyunların ve tezgahların artık farkındadır.

MİLLETİMİZ ARTIK UYANIK

■ Bu 'farkındalığı' açar mısınız?

Türkiye'nin farklı din, kültür ve inançtan insanların bir arada huzur içinde yaşayabildiği ender ülkelerden biri olması tarihsel bir gerçektir ve tesadüf değildir. Yıllardır hedef alınan da bizim bu değerimizdir. Dediğim gibi, toplumun tüm kesimleri artık daha uyanıktır. Bu oyunlara artık gelmeyiz.

Türkiye Cumhuriyeti; İstiklal Mücadelesi veren aziz şehitlerimizin ve gazilerimizin omuzunda yükselmiş, bu ülke için taş üstüne taş koyan her bir bireyin alın teriyle, her bir yönetici ve liderin emekleriyle günümüze kadar gelmiştir. Bu ülke bizimdir. En büyük gücümüz birliğimiz, beraberliğimiz ve kardeşliğimizdir.

Restorasyonun ardından dün ikinci etabının açılışı yapılan Sümela Manastırı da Türkiye'nin her türlü medeniyet mirasına sahip çıktığının somut örneğidir. Fener Rum Patriği Sayın Bartholomeos da Sayın Cumhurbaşkanımızı arayarak, restorasyon ve azınlık cemaatlerine destekleri için teşekkürlerini ifade etmiştir.

Dünya Müslümanları büyük heyecan duydu

■ Ayasofya'nın ibadete açılmasının yarattığı heyecanı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Kaç nesil boyunca heyecanla beklenen Ayasofya, sonunda Cumhurbaşkanımızın kararlı duruşuyla cami olarak ibadete yeniden açıldı. Milletimizin Ayasofya Camii heyecanı, geçmişten günümüze her türlü çabanın ve emeğin bugüne en güzel yansımasıdır. Konuyu din ve inanç özgürlüğü, egemenlik ve bağımsızlık bağlamında yaşayan milletimiz, bir yandan da tarihe bir selam, geleceğe dönük bir duruşu ifade ediyor. Bu, tarifi imkansız duygular ve düşünceler uyandırdı her birimizde. Sadece Türkiye'de değil elbette. Dünyanın hemen yer yerinde Müslümanlar ve Müslüman dostları da heyecanlandı, duygulandı.

İstanbul hem Müslüman hem evrensel bir şehir

■ Ne anlam ifade ediyor Ayasofya'nın cami olarak açılması?

Millet olarak tarihsel bilincimiz, siyasal iddiamız ve ferasetimiz geçmişten günümüze kesintisiz bir şekilde devam ediyor. Bu irade, gün geldi İstanbul'u fethetti, gün geldi Çanakkale'de savaştı, Amasya'da Erzurum'da toplandı. Gün geldi birinci Meclis'te gazi oldu. Yeri geldi, 15 Temmuz'da tankları elleriyle durdurdu, Ayasofya Camii'nde secde etti. Bu milletin bağımsızlık aşkı Ayasofya Camii'nde dualarla, ezanlarla, salavatlarla bir oldu. Cami içindeki ve dışarıdaki kalabalıkta ağlayan, gülen, sakinleşen, huzur bulan milyonlarca insan vardı o gün. Ayasofya kararı, İstanbul'un bir Müslüman şehri olduğu gerçeğini tescil etmiştir. İstanbul'un evrenselliğine, kozmopolit karakterine de güç katmıştır. Karar, İstanbul'un İslam dünyası için çok daha fazla çekim merkezi olmasına vesile olacaktır.

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

MİLLİYET
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 12
Tiraj : 122542
StxCm : 24

Yunanistan'a Yunanca mesaj

Fahrettin Altun

İletişim Başkanı Fahrettin Altun, sosyal medya hesabından, İstanbul'da yaşayan Musevi, Rum, Ermeni ve Süryani cemaatlerine mensup vatandaşların, İslam dinine mensup Türk vatandaşları ile yaşama kültürünü gösteren bir video paylaştı. Altun, Twitter'dan paylaştığı videoda Yunanca "Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, 'Hep birlikte Türkiye' olduğumuzun bilinciyle, eşit vatandaşlık ilkesini hayata geçirmek, milletimizin kültürel ve dini çeşitliliğini korumak için görülmemiş adımlar attık" ifadelerini kullandı. Videoda, İstanbul'da yaşayan, ülkenin tarihi etnik unsurlarından Musevi, Rum, Ermeni ve Süryani Cemaatlerine mensup vatandaşlarla İslam dinine mensup Türk vatandaşlarının birlikte yaşama kültürü ve kişisel deneyimlerine ilişkin röportajlar yer aldı. Altun, ayrıca Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'nin yeniden ibadete açılması dolayısıyla vatandaşların, Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi'ne (CİMER) memnuniyet ve teşekkürlerini ifade eden mesajlar gönderdiğini belirtti. Altun, "Sevinç ve gurur dolu binlerce mesaj için necip milletimize teşekkür ediyoruz" ifadelerini kullandı.

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

YENİ ŞAFAK
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 8
Tiraj : 103083
StxCm : 238

AFRİKA BOYNUZU'NDA YENİ ORTAK

Arap yarımadasının doğu ucunu tutan Umman'la ilişkiler geliştirilirken, batı ucunda da Afrika Boynuzu'nun yükselen ülkesi Etiyopya'yla da ilişkilerde önemli bir adım atıldı. Etiyopya Başbakanı'nın özel temsilcisi olan, eski Cumhurbaşkanı Mulatu Teshome Wirtu, ülkesinin Mısır'la yaşadığı Nil gerilimi sırasında Ankara'yı ziyaret etti. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ile bakanlıkta bir araya gelen ve iki ülke arasında yeni ticaret ve yatırım olanaklarının ele alındığı görüşmede Wirtu, Türkiye'nin, Hedası Barajı düğümünde arabulucu olmasını teklif etti. Afrika Boynuzu'nda Somali'yle stratejik ittifaka sahip olan Türkiye'nin Etiyopya'yla da benzer ilişkiyi geliştirmesi, BAE ve Mısır gibi istikrarsızlık taşıyan devletlerin faaliyetlerine net mesaj niteliği taşıyor.

Teshome Wirtu

ORTADOĞU, AFRİKA VE BALKANLAR'DA DENGELERİ DEĞİŞTİRDİ

Türkiye'den 4 stratejik hamle

ŞER İTTİFAKINA SAHADA VE MASADA NET CEVAP

Uluslararası alanda dengelerin hızla değiştiği bir dönemde Türkiye son bir ayda Umman, Nijer, Arnavutluk ve Etiyopya'yla attığı karşılıklı adımlarla, sahadaki ve masadaki gücünü pekiştirdi. Bulundukları bölgelerde kritik rol oynayan ülkelerle imzalanan askeri işbirliği anlaşmaları ve kurulan güçlü diplomatik ilişkiler, Türkiye'nin proaktif dış politikasının yeteneğini gösterdiği kadar, kendisini çevrelemeyi hedefleyen BAE, Yunanistan ve Fransa'ya da net cevap teşkil ediyor.

Umman ve Katar ilişkileri GÜÇLENDİRECEK

Umman Sultanı Heysem bin Tarık, Katar Emiri Şeyh Temim bin Hamad Al Sani, iki ülke arasındaki ilişkileri güçlendirme beklentilerini ele aldı. Katar Emirlik Divanı'ndan yapılan yazılı açıklamaya göre, Katar Emiri Şeyh Temim ile Umman Sultanı Heysem telefon görüşmesi gerçekleştirdi. Görüşmede iki ülke arasındaki ilişkiler ve bu ilişkilerin iki kardeş halkın çıkarlarına hizmet edecek şekilde geliştirilmesi ve güçlendirilmesi ele alındı. İkili ayrıca bölgesel ve uluslararası gelişmeleri de görüştü.

Mevlüt Çavuşoğlu

Nijer Dışişleri Bakanı Ankourao

Türkiye, proaktif dış politika stratejisi kapsamında, Afrika, Ortadoğu ve Balkanlar'da askeri, siyasi ve diplomatik alanlarda dikkat çekici hamleler yapmaya devam ediyor. Son dönemde, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), Yunanistan, İsrail, Fransa, İsrail ve Mısır'ın oluşturduğu şer ittifakının çevreleme stratejisini, sahada ve masada attığı adımlar kıran Türkiye, dört kritik bölgede son bir ayda hayata geçirdiği inisiyatiflerle, bölgesel güç olma ve oyun kurucu rolünü pekiştirmeye başladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın güçlü liderliği ve oluşturduğu stratejik vizyon çerçevesinde, Sahel'in kalbi Nijer, Hürmüz Boğazı'nın kilit ülkesi ve BAE'nin komşusu Umman, Balkanlar'da istikrarın kilit ülkelerinden Arnavutluk ve Doğu Afrika'nın yükselen gücü Etiyopya ile güçlü siyasi, ekonomik ve askeri işbirliğinin temelleri atıldı. Umman Müftüsü Ahmed bin Hamed el-Halili'nin, Ayasofya'nın 86 yıl aradan yeniden cami hüviyetine kavuşması vesilesiyle, Twitter hesabından yaptığı teşekkür ve kutlama bölgede değişen dengeyi göz önüne serdi.

Sermur Yassıkaya

BAE'YE KARŞI AYASOFYA MESAJI

Körfez bölgesinin sakin gücü Umman'dan yükselen tepki mahiyetindeki açıklamada, "Minarelerinden ezan sesleri ve mihrabında rüku ve secdelerden yoksun bırakıldıktan sonra ve neredeyse bir asırdır bunun için yas tuttuktan sonra Ayasofya'nın tekrar İslam'ın rahmetine dönmesine sevinen ve kutlayan bütün İslam alemine teşekkür ediyoruz." değerlendirmesiyle BAE, Suudi Arabistan ve Mısır yönetimlerinden Ayasofya Camii'nin gerçek hüviyetini kavuşmasını hedef alan açıklamalarına adeta net cevap verildi. Körfez çetesine karşı Umman'dan Türkiye'ye gelen destek iki ülke arasındaki yakınlaşmanın mesajı oldu.

ÜST DÜZEY DİPLOMATİK GÖRÜŞME

Umman müftüsünün mesajından hemen sonra, Maskat ile Ankara arasında diplomatik temasların yoğunlaştığı görüldü. Pazartesi günü Türk Dışişleri Bakanlığı'nın resmi İngilizce Twitter hesabı üzerinden paylaşılan mesajda, "Dışişleri Bakan Yardımcısı Büyükelçi Sedat Önal ile Umman Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Seyyid Bedr arasında video konferans yöntemiyle siyasi görüş alış verişi yapıldığı" belirtildi. Görüşmeden hemen bir gün önce Umman yönetimi, Sultan Kabus limanında stratejik bir projeyi yürüten BAE merkezli DAMAC şirketinin çalışmalarına son verdi ve ülkeden çıkardı.

NİJER'LE DÖRT KRİTİK ANLAŞMA

Temmuz ayında Türkiye, Afrika'da Sahel bölgesinin kilit ülkesi ve aynı zamanda Libya'nın güneyden komşusu Nijer'le de dikkat çeken adımlar attı. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun başkent Niamey'deki ziyareti sırasında iki ülke arasında "Malzeme Teslim Protokolü", "Nakdi Yardım Uygulama Protokolü", "Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşması" ve "Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşması" olmak üzere dört kritik anlaşmaya imza atıldı. İmzalardan birkaç gün sonra Cumhurbaşkanı Erdoğan, Nijer Cumhurbaşkanı Mahamadou Issoufou ile telefonda görüşmesinde iki ülke ilişkilerini geliştirmeye yönelik adımlar ve bölgesel meseleler ele alındı. Cumhurbaşkanları arasında yapılan görüşme iki taraf arasındaki stratejik işbirliğinin somutlaştığını gösterdi. Türkiye'nin, Libya'nın birbaşka güney komşusu Çad'la da benzer adımlar atmaya hazırlandığı Afrika medyasında belirtildi.

ARNAVUTLUK'TAN ASKERİ İŞBİRLİĞİNE ONAY

Türkiye yalnızca, Ortadoğu ve Afrika'da değil, Balkanlarda'da istikrar ve barışı geliştirecek adımlar atmaya devam ediyor. Bu adımlardan biri de Yunanistan'ın komşusu, Balkanlar'ın kilit ülkesi Arnavutluk'la geldi. Arnavutluk Meclisi, hafta içi Türkiye ile imzalanan mali ve askeri iş birliği anlaşması ve mali yardıma ilişkin uygulama protokolünü onayladı. Stratejik ortaklık ilişkisini pekiştiren protokolle, Arnavutluk'un Türkiye'de yüzde 100 yerli üretime sahip firma ve taraflardan askeri amaçlar için hizmet satın alma noktasında mali yardım sağlanmasına ilişkin ilkeler belirlendi. Böyle Arnavutluk silahlı kuvvetlerinin bölgede güçlenmesine Türkiye'nin yükselen savunma sanayiyle destek olacağının altı çizildi.

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

SABAH
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 13
Tiraj : 196860
StxCm : 216

BAŞKAN ERDOĞAN'IN 'CAMİLERİMİZİ İHMAL ETMEYİN" ÇAĞRISININ ARDINDAN VATANDAŞLARDAN CİMER'E DESTEK MESAJI YAĞDI:

SİZ AÇTINIZ BİZ YAŞATACAĞIZ

Ayasofya'nın 86 yıl sonra yeniden camiye dönüştürülmesiyle ilgili vatandaşlar CİMER'e teşekkür mesajları yolladı:

Sizler Ayasofya Camii hususunda üzerinize düşen vazifeyi yaptınız. Bundan sonra yaşatılması vazifesi bize ait

Bu açılışla yeni bir çağın ve açılımın arifesinde hatta içinde, yeni müjdelerin eşiğinde olduğumuza inanıyorum

Kurban Bayramı'nı uzun bekleyiş sonrası Ayasofya Camii'nin ibadete açılması ile ayrı bir sevinçle idrak edeceğiz

Hasan AY
ANKARA

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan önceki günkü Ulusa Sesleniş konuşmasında Ayasofya Camii'nin yeniden ibadete açılmasıyla ilgili olarak "Gençler camilerimizi ihmal etmeyin, gençler camilerimizde ne kadar secdeye kapanırsanız biliniz ki camilerimizle birlikte siz de o kadar güçlü olacaksınız. Ayasofya'nın yeniden ibadete açılması camilerden bir caminin hizmete girmeşi demek değildir. Bir milletin adeta yeniden doğuşuna şahitlik ediyoruz" demişti. Erdoğan'ın bu sözleri üzerine vatandaşlar Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi'ni (CİMER) mesaj yağmuruna tuttu. Gelen binlerce mesajdan bazıları şunlar:

■ **Sevim Yıldız-Adıyaman:** Bugün bize bu mutluluğu yaşattığınız için sonsuz teşekkürler. Rabbim sizi başımızdan eksik etmesin. Benim ömründen alsın size versin. Cumhurbaşkanım Rabbim sizi başımızdan eksik etmesin. Reis sen çok yaşa. Ayasofya bize çok şey katacak. Allah'ıma çok şükür ki sizin gibi koca yürekli bir liderimiz var

■ **Abdullah Kalın-İstanbul:** En büyük hayallerimizden olan Ayasofya Camii'nin müze sıfatını yitirip tekrar ibadet açılmasına vesile olan Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere emeği geçen herkese müteşekkirim.

■ **Muhammet Nevzat Balcı-Ankara:** Bendeniz 60 yaşındayım ve ömrümün 45 senesi Ayasofya'nın açılışı hayali ve ümidi ile geçti. Allah'a binlerle hamdolsun.

■ **Mehmed Said Açıksöz-Ankara:** Sizler Ayasofya Camii hususunda üzerinize düşen vazifeyi yaptınız. Bundan sonra Ayasofya Camii'nin hakkıyla yaşatılması vazifesi de mesuliyeti de bize aittir. Bu yolda inşallah sancağı layıkıyla taşıyabiliriz. Bu kutlu yolda sizlerin sonuna kadar arkasındayız.

■ **Necmettin Avcı-Ankara:** Kurban Bayramını uzun bekleyiş ve hasretler sonrasında Ayasofya Camii'nin tekrar ibadete açılması ile ayrı bir sevinçle idrak edeceğiz. Bu açılışla yeni bir çağın ve açılımın arifesinde hatta içinde, yeni müjdelerin eşiğinde olduğumuza inanıyorum.

MUHTEŞEM BİR GÜN

■ **Nurcan Kurtuluş ve çocukları Ayla Naz, Rabia ve Baybars-İstanbul:** Ayasofya'da namaz kılınıyor ve ben evimde üç evladımla beraber ağlıyorum. Bize bu duyguyu yaşatan Sayın Recep Tayyip Erdoğan başkanıma teşekkürlerimizi iletiyorum.

■ **Esma Okur- İtanbul:** Sen bize Ayasofya Kebir Camii'ni hediye edip zulümden kurtardın ya Allah senin ayağına taş, gözüne yaş değdirmesin.

■ **Selahattin Gündüz-Diyarbakır/ Kulp:** Ayasofya Camii kararı ile bizlere olduğu gibi tüm dünya Müslümanlarının kalbine iman pompaladınız. 70 yaşında bir gazi olarak her zaman sizinle beraberim.

■ **Ergün Keleş-Ankara/ Şereflikoçhisar:** Fatih Sultan Mehmet, 21 yaşında İstanbul'u fethetti. Zat-ı aliniz 24 Temmuz 1999'da cezaevinden çıktınız ve türlü türlü aşamalardan, zorluklardan ve başarılardan geçip, Allah'ın izniyle tam 21 sene sonra 24 Temmuz 2020'de tekrar Ayasofya'yı ibadet açtınız. Yeniden bu manevi fethinizle, tüm Müslümanları ve Sultan Fatih şahsında tüm İstanbul Fetih şehitlerinin ruhlarını sevindirdiniz.

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

DOĞRU HABER
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 16
Tiraj : 11272
StxCm : 36

Ayasofya Camii'ne ziyaretçi yoğunluğu sürüyor

İSTANBUL – Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi Türkiye'nin ve dünyanın dört bir yanından ziyaretçilerini ağırlamaya devam ediyor. Namaz aralarında vatandaşlar gruplar halinde camiye alınırken, her yeni grup girmeden önce caminin içi dezenfekte ediliyor. Zaman zaman önünde bekleyen kalabalığın yoğunlaştığı Ayasofya-i Kebir Camii'ne giren ziyaretçiler, cep telefonlarıyla görüntü alarak hatıra fotoğrafı çektiriyor. Her milletten Müslümanın hayranlıkla ve dualarla gezdiği caminin ziyaretçilerinden biri de Kazak asıllı Polat ailesi oldu. Aylar önce sünnet olan ancak pandemi nedeniyle evden çıkamayan 7 yaşındaki Mehmet Fatih Han Polat, 2 yaşındaki erkek kardeşi İhsan Bedirhan ile sünnet kıyafetleriyle camiyi gezdi. Çocuklarına camiyi gezdiren baba Hasan Polat, "Oğlumuz Mehmet Fatih Han 6 ay önce sünnet oldu. Pandemiden dolayı gezisini yapamadık. Kısmet Ayasofya Camii'neymiş. Cami açıldığı için ayrıca sevinçliyiz, bayram havasında geziyoruz. Çok sevinçliyiz. İslam alemine kutlu olsun." diye konuştu.

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

SABAH
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 13
Tiraj : 196860
StxCm : 101

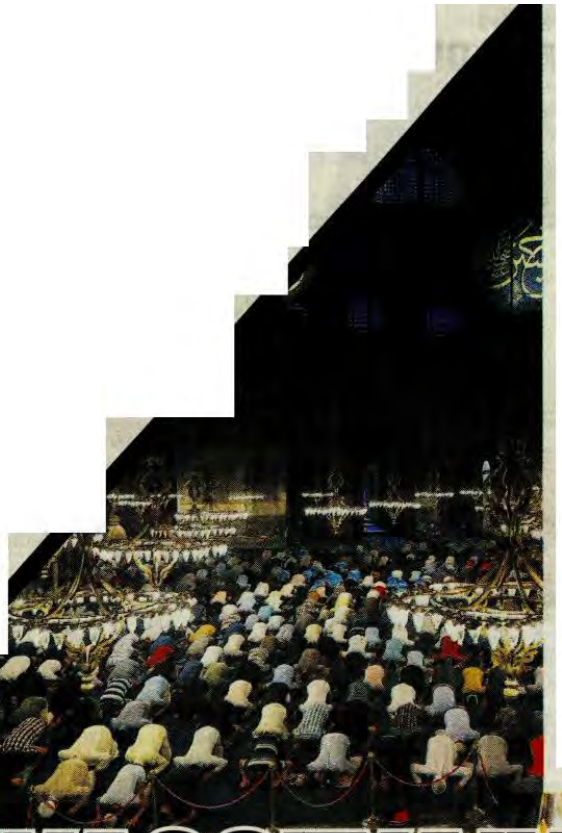

AYASOFYA'YA VUSLAT AKINI

Mehmet Fatih Han Polat (7), kardeşi İhsan Bedirhan (2)ile sünnet kıyafetleriyle camiyi gezdi.

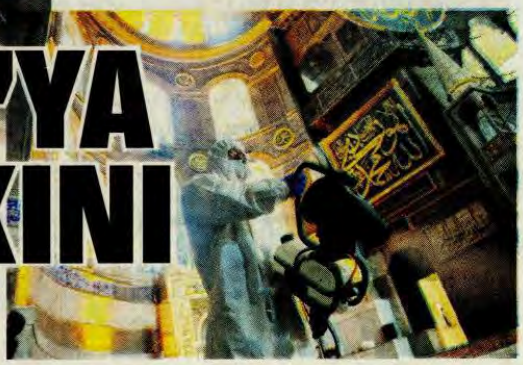

Namaz aralarında vatandaşlar gruplar halinde camiye alınırken, her yeni grup girmeden önce caminin içi dezenfekte ediliyor.

AYASOFYA-i Kebir Cami-i Şerifi'nin 86 yıl sonra ibadete açılmasının ardından kılınan dördüncü sabah namazı da yoğun katılımla eda edildi. Sabah ezanı öncesi cami içinde yerlerini alan vatandaşlar sosyal mesafe kurallarına dikkat etti. Ezanın okunmasının ardından vatandaşlar namazı kılmak için saf tutarken bazılarının ise Ayasofya Meydanı'nda yere serilen hasırlar üzerinde namazını kıldığı gözlemlendi. Meydana ve Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'ne girmek isteyen vatandaşlar, güvenlik aramasının ardından içeri alındı. Camide, namaz öncesi ve sonrası dualar edildi, tekbirler ve salavatlar getirildi.

Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'nde, gün içinde ziyaretçi yoğunluğu yaşanıyor. Cami, Türkiye'nin ve dünyanın dört bir yanından ziyaretçilerini ağırlamaya devam ediyor. Caminin ziyaretçilerinden biri de Kazak asıllı Polat ailesi oldu. Aylar önce sünnet olan ancak pandemi nedeniyle evden çıkamayan 7 yaşındaki Mehmet Fatih Han Polat, 2 yaşındaki erkek kardeşi İhsan Bedirhan ile sünnet kıyafetleriyle camiyi gezdi. Baba Hasan Polat, "Oğlumuz Mehmet Fatih Han 6 ay önce sünnet oldu. Pandemiden dolayı gezisini yapamadık. Kısmet Ayasofya Camii'neymiş. Cami açıldığı için ayrıca sevinçliyiz, bayram havasında geziyoruz. Aslen Kazakistanlıyız ama doğma büyüme İstanbulluyuz, 50 yıldır buradayız" dedi.

Küçük kardeşi, babası ve dedesi Muhammed Server Polat ile cami içinde bol bol fotoğraf çektiren Mehmet Fatih Han Polat ise "Bugün geziye çıktım. Bugün sünnet kıyafetimi belli olsun diye giydim. Camiyi beğendim, daha önce de müzeyken gelmiştik" diye konuştu. AA

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

SABAH
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 13
Tiraj : 196860
StxCm : 28

Ayasofya'ya 86 bin ilmekle dokunan seccade

AYASOFYA'YA Camii'ne en anlamlı hediyelerden biri Adıyaman'ın Besni ilçesinden geldi. Besni İlçe Belediyesi tarafından "Dokuyan Eller" projesi kapsamında açılan halı kursuna katılan 25 kadının el emeği göz nuru ile 12 günde ilmek ilmek dokuduğu ipek seccade Belediye Başkanı Eyyup Mehmet Emre tarafından, Ayasofya Camii müezzinine teslim edildi. SABAH'a konuşan Emre, "Desenleri özel tasarlanan seccadeye, 86 yıldır esaret altındaki Ayasofya Cami için 86 bin ilmek atıldı. Burada atılan ilmekler, milletimizin mukaddesatına duyduğu gönül bağının ilmekleridir. Bu gönül bağını, güçlendirerek mukaddesatımıza sahip çıkarak sürdüreceğimize inanıyorum" dedi. **Sırrıberk ARSLAN-Metin HARIKÇI/** SABAH

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

KORKUSUZ
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 6
Tiraj : 57059
StxCm : 23

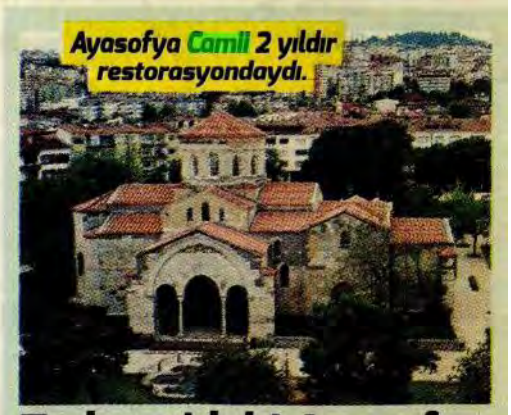

Trabzon'daki Ayasofya camii de ibadete açıldı

İstanbul'da camiye dönüştürülen Ayasofya'nın ibadete açılmasının ardından Trabzon'daki Ayasofya da dün hem ziyarete hem de ibadete açıldı. 1964'ten beri müze olarak hizmet veren Ayasofya, 2013'te camiye dönüştürülmüştü. 2 yıl önce girdiği restorasyon çalışmaları tamamlanan Ayasofya-i Sağir Camii Şerifi'nin açılışı öncesi Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, incelemelerde bulundu. 2 yıl aranın ardından ibadete açılan tarihi mekândaki fresklerin özel sistemle örtüldüğü, bazı yerlerin de özel camla kaplandığı görüldü. (DHA)

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

MİLAT
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 10
Tiraj : 50387
StxCm : 42

AYASOFYA için şükür kurbanları kesildi

İNSAN ve Medeniyet Hareketi ve İnsan Vakfı, Ayasofya'nın 86 yıl aradan sonra tekrar ibadete açılması vesilesiyle Endonezya Jakarta ve Açe, Moritanya, Mozambik, Kaçboçya, Tayland Patani ülkelerinde şükür kurbanları kesti.

Ayasofya'nın 86 yıl sonra tekrar Müslümanların ibadethanesi olarak tekrardan açılması Türkiye ve Dünya Müslümanları arasında çok olumlu ve neşeli bir şekilde karşılandığını belirten İnsan Vakfı Genel Başkanı Sinan Aktaş; "Dünya Müslümanları alınan Ayasofya'nın açılmasına büyük bir sevinç ile karşıladılar. Bizlerde bu ümmetin bir miras olan Ayasofya'nın sevincine oradaki arkadaşlarımızın istekleri doğrultusunda Şükür kurbanları kestik. İnsan ve Medeniyet Hareketi ve İnsan Vakfı olarak Kamboçya, Endonezya Jakarta-Açe, Mozambik, Tayland Patani ve Mozambik ve diğer birkaç Afrika ülkesinde Ayasofya'nın açılması şerefine Şükür kurbanlarını keserek ihtiyaç sahiplerine dağıtımlarını gerçekleştirdik.

Ayasofya'nın açılışının İslam âleminde dirlik ve birliğe vesile olmasını, başta Mescid-i Aksa olmak üzere tüm mahzun mescitlerin özgürlüğünü muştulamasını diliyoruz" açıklamasında bulundu.

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

YENİ AKİT
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 1
Tiraj : 57097
StxCm : 250

AYASOFYA'da kesintisiz dua

● Geçtiğimiz cuma günü muhteşem bir katılımla yeniden ibadete açılan Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'ne, ziyaretçi akını devam ediyor. Yurt içi ve yurtdışından binlerce Müslümanın ziyaret ettiği Ayasofya Camii'nin duvarları, sabah namazından yatsı namazına kadar aralıksız süren Kur'an tilaveti ve dualarla yankılanıyor.

● Ayasofya'nın yeniden ibadete açılmasına destek mesajları da devam ediyor. Dünya Müslüman Alimler Birliği'nin Irak Kürt Bölgesel Yönetimi Şubesi Başkanı Ahmed Pencivini, "Türkiye'yi topa tutup eleştirenler ilk önce camileri bar ve gettolara dönüştürenlere baksın. Ayasofya Türkiye'nin iradesindedir" dedi. • 9-13'TE

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

YENİ AKİT
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 9
Tiraj : 57097
StxCm : 250

Ayasofya'da kesintisiz dua

Geçtiğimiz cuma günü 86 yıl aradan sonra yeniden ibadete açılan Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'ne, ziyaretçi akını devam ediyor. Yurt içi ve yurtdışından binlerce Müslümanın ziyaret ettiği Ayasofya Camii'nin duvarları, sabah namazından yatsı namazına kadar aralıksız süren Kur'an tilaveti ve dualarla yankılanıyor.

Sabah ezanı öncesi cami içerisinde yerlerini alan vatandaşlar sosyal mesafe kurallarına dikkat etti. Ezanın okunmasının ardından vatandaşlar namazı kılmak için saf tutarken bazılarının ise Ayasofya Meydanı'nda yere serilen hasırlar üzerinde namazını kıldığı gözlemlendi.

Meydana ve Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'ne girmek isteyen vatandaşlar, güvenlik aramasının ardından içeri alındı.

Camide, namaz öncesi ve sonrası dualar edildi, tekbirler ve salavatlar getirildi.

Öte yandan, Ayasofya-i Kebir Camii'ne vatandaşlar ve turistlerin ziyaretleri gece saatlerinde de devam etti.

Her milletten Müslümanın hayranlıkla ve dualarla gezdiği caminin ziyaretçilerinden biri de Kazak asıllı Polat ailesi oldu. Aylar önce sünnet olan ancak pandemi nedeniyle evden çıkamayan 7 yaşındaki Mehmet Fatih Han Polat, 2 yaşındaki erkek kardeşi İhsan Bedirhan ile sünnet kıyafetleriyle camiyi gezdi.

Namaz aralarında vatandaşlar gruplar halinde camiye alınırken, her yeni grup girmeden önce caminin içi dezenfekte ediliyor.

Namaz vakitlerinde ziyaretçi alımı durdurulurken, içeri alınan vatandaşlar seccadelerini sererek namaz kılıyor. Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'nde güvenlik önlemleri de artırıldı. 500 kişilik güvenlik ekibi sürekli cami ve çevresinde görev yapacak.

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

YENİ AKİT
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 13
Tiraj : 57097
StxCm : 250

DÜNYA MÜSLÜMAN ALİMLER BİRLİĞİ IKBY ŞUBESİNDEN AYASOFYA DESTEĞİ

Yüzlerce camiyi yıkan Batı kendine baksın!

Dünya Müslüman Alimler Birliği'nin Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (IKBY) Şubesi Başkanı Ahmed Pencivini, "Roma, Atina ve Papa'nın Ayasofya'nın ibadete açılmasına tepki gösterme hakkının bulunmadığını belirterek, **"Batı'da birçok ülkede yüzlerce cami yıkılıp başka meskenlere dönüştürüldü. Türkiye'yi topa tutup eleştirenler ilk önce camileri bar ve gettolara dönüştürenlere baksın"** diye konuştu.

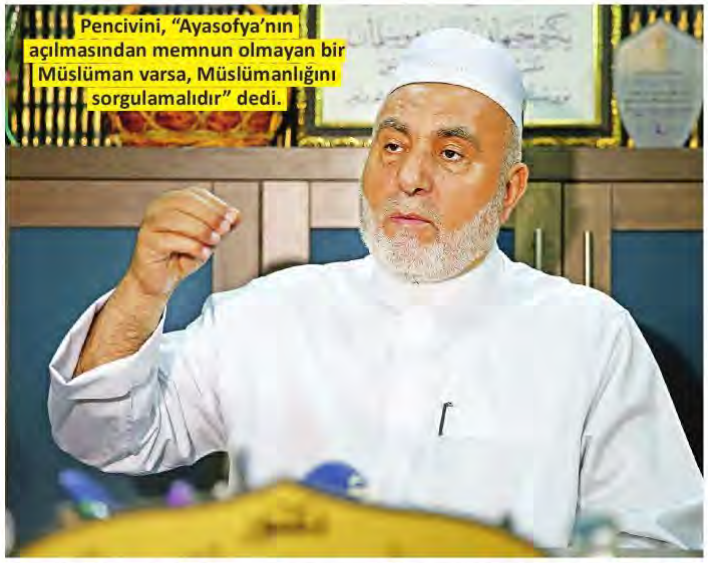

Pencivini, "Ayasofya'nın açılmasından memnun olmayan bir Müslüman varsa, Müslümanlığını sorgulamalıdır" dedi.

AYASOFYA

Dünya Müslüman Alimler Birliği'nin Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (IKBY) Şubesi Başkanı Ahmed Pencivini, Türkiye'ye "Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'nin ibadete açılması" nedeniyle yöneltilen eleştirilerin haksız olduğunu belirterek, "Türkiye'yi topa tutup eleştirenler ilk önce camileri bar ve gettolara dönüştürenlere baksın" dedi.

İslam alimlerinden Pencivini, Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'nin ibadete açılması, 24 Temmuz'da da ilk cuma namazının kılınması ve ardından bazı ülkelerin tepkileri hakkında değerlendirmelerde bulundu. Ayasofya'nın uzun yıllardan sonra yeniden ibadete açılmasının sadece Türkiye'yi ilgilendiren bir durum ve tepkilerin haksız olduğunu belirten Pencivini, "Bu durum, Türk milleti ve hükümetinin iradesidir. Türkiye dışında kimsenin tepki göstermeye hakkı yoktur" değerlendirmesini yaptı. "Ehl-i beyte tabi olanlar, büyük fetih zahmeti ile alınıp Allah'a takdim edilen bir caminin yeniden ibadete açılmasından tabii ki de mutlu olacaktır" diyen Pencivini, "Yüzü Moskova ve Washington'a dönük olan da elbette rahatsız olacaktır" ifadelerini kullandı.

YÜZLERCE CAMİ YIKILIP BAŞKA MESKENLERE DÖNÜŞTÜRÜLDÜ

Roma, Atina ve Papa'nın Ayasofya'nın ibadete açılmasına tepki gösterme hakkının bulunmadığını belirten Pencivini, "Birçok ülkede yüzlerce cami yıkılıp başka meskenlere dönüştürüldü. Türkiye'yi topa tutup eleştirenler ilk önce camileri bar ve gettolara dönüştürenlere baksın" cevabını verdi. Dünyada özellikle Avrupa ülkelerindeki yüzlerce caminin değişen statüsüne değinen Kürt din adamı Pencivini, "Macaristan, Bulgaristan, Kıbrıs, Yunanistan, İtalya, Sırbistan, Bosna'da binlerce camimiz işgal edilip bara dönüştürüldü. Bunun yanında mezhep savaşı nedeniyle Irak'ta yüzlerce camimiz yıkıldı. Eğer demokrasi ve adaleti seven birisi varsa, bu saydıklarıma öfkelenmeli" dedi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Ayasofya ile ilgili bir açıklamasına dikkati çeken Pencivini, "Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan, buranın herkese ait olduğunu belirtiyor. Kutsal mekan kimseye yasaklanmamıştır. Belgelere göre de Fatih Sultan Mehmed kendi parasıyla buraya satın aldı ve vakfetti" diye konuştu.

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

YENİ AKİT
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 16
Tiraj : 57097
StxCm : 21

BOYUNLAR BÜKÜLMEYECEK

TDV'den 10 bin aileye bayramlık

Türkiye Diyanet Vakfınca (TDV), Kurban Bayramı'nda yurtiçi ve dışında toplam 10 bin ihtiyaç sahibi aileye bayramlık kıyafet yardımı yapılacak. TDV Mütevelli Heyeti İkinci Başkanı İhsan Açık, bayramda çocukları, kimsesizleri ve yetimleri yeni kıyafetler ve oyuncaklarla buluşturacaklarını söyledi. İhtiyaç sahiplerinin bayramı mutlu karşılamaları için çaba gösterdiklerini belirten Açık, "Bu yıl kimsenin boynunu bükük bırakmayacağız. Özellikle çocukların boynunu bükmemeleri için bu bayramda kıyafet ve harçlık vereceğiz" dedi.

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

ANAYURT
HAFTADA 6 GÜN ULUS...
ANKARA
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 3
Tiraj : 3705
StxCm : 166

EN İYİ YOL: VEKALET

Çankaya Müftüsü Ali Gülden, Kurban Bayramı'nda kurbanlıkların ihtiyaç sahiplerine ulaştırılması için vekalet sisteminin yaygınlaştırılmasının en iyi yöntem olduğunu ifade etti.

Uğur DUYAN

ANKARA- Çankaya Müftüsü Ali Gülden, Kurban Bayramı'nda kurbanlıkların ihtiyaç sahiplerine ulaştırılması için vekalet sisteminin yaygınlaştırılmasının en iyi yöntem olduğunu ifade etti.

Türkiye'nin en kalabalık ilçesi Çankaya'da ilçe müftülüğü görevini yürüten Ali Gülden, Kurban Bayramı'nda paylaşmanın önemine dikkat çekerek, "Türkiye'de son dönemde insanların kestikleri kurbanları paylaşma konusunda eskiye göre biraz eksilme oldu. Lakin kurbanlarının tamamını paylaşmayanlar olduğu gibi paylaşanlar da var. Bu hususta doğru olan bu iki ucun ortasını bulmak. Böylece hem Kurban Bayramı'nın manası olan paylaşma kültürünü yaygınlaştırabiliriz" diye konuştu.

KURBAN PAYLAŞMAKTIR

İnsanların Kurban Bayramı'nda insanların kurbanlıklarını paylaşma alışkanlıklarının gündelik yaşamın şartları içinde değiştiğini ifade eden Gülden şunları kaydetti:

"Kurban dinimizde önemli ibadetlerden birisi, tabi geçmişte kurban ibadetinin icrası ile günümüzdeki icrası arasında bazı değişiklikler var. Geçmişte insanlar kurbanlarını evlerinin önünde istedikleri yerlerde belli kurallar dairesinde gerçekleştiriyordu. Geçmişte insan ilişkilerinin getirdiği bazı hususiyetlerden dolayı kurbanlarını bulundukları köy, kasaba, semt, mahalle sakinleri içinde paylaşıyorlar. Bunu yaparken de kimin ihtiyacı var, kimin durumu kurban kesmeye elveriyor bunları da içinde bulundukları yerin şartları içinde çok daha rahat öğreniyorlardı. Şimdi aynı apartman içinde dahi insanlar birbirlerini tanımadan hatta görmeden yaşıyorlar. Bunun artık mahallere, semtlere hatta köyler ve kasabalara doğru ilerlediğini söyledi."

"Türkiye'de son dönemde insanların kestikleri kurbanları paylaşma konusunda eskiye göre biraz eksilme oldu. Lakin kurbanlarının tamamını paylaşmayanlar olduğu gibi paylaşanlar da var. Bu hususta doğru olan bu iki ucun ortasını bulmak. Böylece hem Kurban Bayramı'nın manası olan paylaşma kültürünü yaygınlaştırabiliriz."

VEKALET İLE KURBAN

Türkiye'de kurban etlerinin ihtiyaç sahiplerine ulaştırılması için vekalet sisteminin yaygınlaştırılması gerekliliğinin altını çizen Gülden, "Son dönemde kurban etlerinin paylaşımında ve ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmasında eskiye göre bir düşüşün yaşandığı kesin. Bunun belki önüne geçilmesinde vekalet sisteminin yaygınlaştırılmasının önemli bir rol oynayacağını düşünüyorum. Bu müessese ilk önceleri yurtdışındaki ihtiyaç sahiplerine erişirken, şimdilerde ülke içinde de yaygınlaştığını görüyoruz. Bu konuda Türk Diyanet Vakfı ve Kızılay başta olmak üzere pek çok kişi kurbanlarını vekalet müessesesi üzerinden ihtiyacı olanlara ulaştırıyorlar" şeklinde konuştu.

KURBAN İBADETİNİN ÖNEMİ

Türkiye'de her şeye rağmen insanların kurban ibadetini yerine getirmeye çalıştığını ifade eden Müftü Gülden şöyle konuştu:

"Kurban İslam'ın şiarlarından biri olmakla beraber Kuran-ı Kerim'de Habil ile Kabil hikâyesinde buyrulduğu üzere bir musibetin definde, hakka karşı şükrün vefasında, en iyisini Allah'a feda etme, Allah'ın verdiği malı Allah'ın yolunda vakfetmenin, dilek ve şükranlarını sunmada bütün peygamberler tarafından da aktarılan bir yol. Bir yanı ile de bazı insanların fıtratlarında var olan bazı duyguları da dışavurumda, içlerinde var olan şiddet duygusunu bastırmada kurban katkı sağlamış. Hem paylaşma duygusunu artırmada hem de ihtiyaç sahiplerine ulaşmada önemli bir ibadettir."

BAYRAM ZİYARETLERİ

Yeni tip koronavirüs (Kovid-19) pandemisi ile sosyal mesafenin, maskenin ve el hijyenin insan hayatının ayrılmaz birer parçası haline geldiğini söyleyen Gülden, "Ev ziyaretleri ve bayramlaşma gibi geleneklerimiz bizi biz yapan değerlerimizdir. En azından bu süreçte ev ziyaretlerini ve bayramlaşmayı kurallara uyacak biçimde, mümkünse de çağın gerekliliklerine uygun olarak teknolojinin imkanlarını kullanarak yapmanın doğru olacağını ifade etmeliyim" dedi.

BELİRTİ GÖSTERENLER NAMAZA KATILMASIN

Kurban Bayramı'nın ilk gününün cumaya denk geldiğini anımsatan Müftü Gülden, inanların bayram namazına sosyal mesafe kuralına uyarak ve maske takma zorunluluğunu yerine getirerek, el hijyenine uyarak gelmesinin zorunluluk haline geldiğine değinerek, "Camilerimizde Cuma namazında uygulanan kurallar bayram namazında da geçerlidir. Eğer ki bir kişiye bu virüs musibeti bulaşmış ise ya da belirtileri var ise namaza katılmaması hem kendi hem de diğer insanların hayrınadır. Yüce Rabbimizin Maide suresi 32'inci ayette 'Bir cana kıymaya veya yeryüzünde fesat çıkarmaya karşılık olması dışında, kim bir kimseyi öldürürse bütün insanları öldürmüş gibi olur' diye buyurur. Burada bir cana kıyma illaki silahla olmuyor, bu virüsün bulaş riski ilimi sahihlerle kanıtlandı. Bunu bildiği halde giderse aynı duruma düşer, benim görüşüm bu yöndedir" diye konuştu.

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

MİLAT
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 1
Tiraj : 50387
StxCm : 246

MİLAT, TÜRKİYE'NİN YAPTIĞI YARDIMLARI YERİNDE TAKİP ETTİ

İDLİB'İN YANINDAYIZ

ERCAN EZGİN

13 BİN EV TESLİM EDİLDİ

Ocak 2020'de AFAD koordinasyonunda başlayan 'Bir Aradayız, İdlip'in Yanındayız' projesi, Kızılay, Diyanet Vakfı, İHH, Deniz Feneri, Beşir, Hayrat, Sadakataşı Derneği ve Hüdayi Vakfı üzerinden nakdi ve ayni bağışlarla sürüyor. Şu anda, 50 bin briket evden 13 bini teslim edildi.

Esed'in katliamından kaçarak İdlib'e sığınan 4 milyon insan, dünyada kendilerine el uzatan tek ülke olan Türkiye'ye duacı. Türkiye, 50 bin briket evden 13 binini mazlumlara teslim etti

İHH İnsani Yardım Vakfı ekipleri ile İdlib'e geçen Ercan Ezgin, orada yaşanan insani dramı ve Türkiye'nin yaptıklarını yerinde izledi.

DÖRT MİLYON İNSAN

Esed ve Rusya'nın şiddetli hava saldırısı ve bombalarından kaçanlarla birlikte 4 milyon insanın sığındığı İdlib, Türkiye sınırında yer alması nedeniyle bugün bile göç almaya devam ediyor. İdlib, Soçi sürecinde Türkiye, Rusya ve İran'ın girişimiyle 'Çatışmasızlık bölgesi' ilan edildi.

ZEYTİN GOLGELİĞİNDE

Ocak 2019'dan bu yana 2 milyon kişinin daha göç ettiği bölgedeki insanlık dışı saldırıları durdurmak için Türkiye 2020 Şubatında Bahar Kalkanı Harekâtını başlatarak rejimin ilerleyişini durdurdu. Halen milyonlarca insan çadırlarda ve zeytin ağaçlarının altında yaşıyor.

ERDOĞAN'IN TALİMATI

İdlibliler, söz verilmesine rağmen AB ve Batılı ülkelerin, bu drama karşı mücadele eden Türkiye'ye destek vermemesine tepkili. Başkan Erdoğan'ın talimatıyla başlatılan '50 bin briket ev' kampanyası da İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun bizzat denetiminde devam ediyor. 9'da

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

YENİ ŞAFAK
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 12
Tiraj : 103083
StxCm : 210

Şehit oğula asker selamı

Mersin'deki trafik kazasından şehit olan 4 asker memleketlerinde toprağa verildi. Ulaştırma Er Caner Mayendağı (25) için memleketi Samsun'da düzenlenen cenaze töreninde gözyaşları sel oldu. Anne Güngör Göksert, şehit oğlunu asker selamıyla uğurladı. Şehit Kerim Arslan'ın annesinin **"Kokun geliyor oğlum, çık bir kere yüzünü göreyim"** sözleri ağlattı.

Mersin'in Mut ilçesinde askerleri taşıyan otobüsün devrilmesi sonucu şehit düşen er Caner Mayendağı'nın cenazesi, memleketi Samsun'un merkez İlkadım ilçesinde toprağa verildi. Samsun Büyükşehir Belediyesine ait gasilhaneden alınan şehidin naaşı, Büyük Camisi avlusuna getirildi. Şehidin babası Levent Mayendağı ve annesi Güngör Göksert'i yakınları teskin etmeye çalıştı.

GÖZYAŞLARI SEL OLDU

Samsun Valisi Zülkif Dağlı, AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Çiğdem Karaaslan aileye başsağlığı dileklerini iletti. Öğle namazını müteakip İl Müftüsü Seyfullah Çakır'ın kıldırdığı cenaze namazının ardından şehit Mayendağı'nın naaşı, bir süre askerlerin omzunda taşındı. Bu esnada şehit annesi Güngör Göksert, oğlunun naaşını askerlerle beraber taşıdıktan sonra oğluna asker selamı ile veda etti. Daha sonra cenaze aracına konulan şehidin naaşı, Kıranköy Mezarlığı'ndaki şehitlikte toprağa verildi.

Mustafa Dağlı

Samet Çaldır

TARSUS ŞEHİDİNE AĞLADI

Er Mustafa Dağlı'nın cenazesi ise, memleketi Tarsus ilçesinde toprağa verildi. Şehit Dağlı'nın (22) Türk bayrağına sarılı naaşı, babaevinde helallik alınmasının ardından Ulu Cami'nin avlusuna getirildi. Cenaze törenine, şehidin annesi Raziye ve babası Ali Dağlı ile yakınları, Vali Ali İhsan Su, Deniz Kuvvetleri Akdeniz Bölge ve Garnizon Komutanı Tuğamiral Ercan Kireçtepe, Tarsus Kaymakamı Kadir Sertel Otcu, Büyükşehir Belediye Başkanı Vahap Seçer, Tarsus Belediye Başkanı Haluk Bozdoğan ile bazı milletvekilleri, kurum amirleri, askeri ve mülki erkan katıldı.. Şehit Dağlı'nın cenazesi, Tepeköy Mahalle Mezarlığı'nda toprağa verildi.

BURSA'DA TOPRAĞA VERİLDİ

Aynı kazada şehit olan er Samet Çaldır'ın (21) cenazesi de Bursa'da toprağa verildi.

Kokun geliyor evladım

Şehit askerlerden Piyade Er Kerim Arslan, memleketi Kırıkkale'de son yolculuğuna uğurlandı. Şehidin annesi Güler Arslan, oğlunun Türk bayrağına sarılı tabutu başında gözyaşlarına hakim olmadı. Tabut başına gelerek son kez tabuta sarılan Anne Arslan, "Kokun geliyor oğlum, çık bir kere yüzünü göreyim" diyerek yürekleri dağladı. Anne Güler Arslan, arabaya kadar takip ettiği oğluna bakmaya doyamadı. Baba Osman ve kardeşi Eyüp de ayakta durmakta güçlük çekerken Kerim Arslan'ın fotoğrafına sarılarak gözyaşı döktü. Kılınan cenaze namazının ardından şehidin naaşı gözyaşları içinde Çevrimli Köyünde toprağa verildi.

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

DİRİLİŞ POSTASI
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 8
Tiraj : 32726
StxCm : 39

Fotoğraf: Arşiv

Taksim Camii'nde sona doğru

Yaklaşık 2 bin 482 metrekare inşaat alanına sahip Taksim Camii'nin yapımı devam ediyor. 17 Şubat 2017 yılında temelleri atılan Caminin kaba inşaatı tamamlanırken, mermer ve işçilik çalışmaları sürüyor. Caminin dışında ise 61 metre yüksekliğindeki 2 minarenin taş kaplaması için iskele kuruldu. Çalışmalar kapsamında Taksim Camii'nin şerefesini kapatan örtü de kaldırıldı. Yıl sonu ibadete açılması beklenen caminin şerefesi drone ile havadan görüntülendi.

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

MİLLİ GAZETE
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 7
Tiraj : 22310
StxCm : 29

YUNANİSTAN'DAN TÜRK MALLARINI BOYKOT ÇAĞRISI

Ayasofya Camii'nin 86 yıllık esaretten sonra yeniden ibadete açılmasını bir türlü sindiremeyen ve en büyük tepkilerden birini veren Yunanistan'da, Türk mallarına boykot çağrısı yapıldı.

NÜFUSUNUN çoğunluğu Ortodoks Hristiyan olan Yunanistan'da Ayasofya'nın ibadete açıldığı 24 Temmuz Cuma günü bazı kiliselerde çanlar çalınmış, bazı bölgelerdeki Yunan bayrakları da yarıya indirilmişti. Yunanistan Ulusal Ticaret Konfederasyon Merkezi Başkanı Vassilis Korkidis, Atina hükümetinin diplomatik açıdan Ankara'ya yaptırım uygulamasına destek verirken, ivedi bir şekilde Türk mallarının boykot edilerek yaptırım boyutunun daha da ileri taşınması gerektiğini söyledi. Korkidis, Türkiye'den gelen malların üzerindeki barkot numaralarının 868 ve 869 rakamlarıyla sona erdiğini ve tüketicilerin bu ürünleri almaması gerektiğine dikkat çekerek, Yunan halkının topyekûn bir şekilde Ankara hükümetini boykot etmesi gerektiğine vurgu yaptı Ülkenin en çok tanınan işadamlarından biri olan Korkidis'in boykot çağrısının Yunan halkında ne derece etki yapacağı henüz bilinmiyor.

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

TÜRKİYE
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 2
Tiraj : 121792
StxCm : 297

SABIKALI YUNANİSTAN HANGİ YÜZLE KONUŞUYOR AYASOFYA HUSUSUNDA?

Komşu bunlar ne!

Kriz yaşadıkça Türkleri hatırlayan "komşu" kendi ayağına sıktı, beş asır hüküm süren Osmanlıdan tek eser bırakmadı. Gidip de ne göreceksiniz orada?

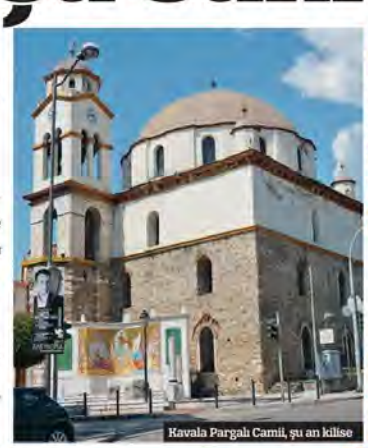

Kavala Pargalı Camii, şu an kilise

Dimetoka Çelebi Mehmet Camii, yasaklı

Ekrem Hakkı Ayverdi'nin tespitlerine göre Yunanistan'da Osmanlıdan kalan 2.336 cami ve mescit vardı. Bugün Batı Trakya, Rodos ve İstanköy'de sayılı cami mevcut ancak. Yeni cami yapımı ve tamiri izne bağlı. Ve böyle bir izin çıkmadı daha.

Ayasofya hakkında yenilir yutulur şeyler söylemeyen Yunan makamları binlerce Osmanlı eserini gözlerini kırpmadan ortadan kaldırdı. Meğer Osmanlı ne derin iz bırakmış, yık yık bitiremediler hâlâ.

1913'ten beri, her biri tarihî ve mimarî kıymeti haiz medreseleri, çeşmeleri, sebilleri ve türbeleri imha ediyorlar. Geliri büyük oranda turizme dayanan bir ülke böyle bir şeyi niye yapar? Akıl tutulması mı yaşıyorlar acaba? Sonra "Komşi komşi gel" diyorlar, gelsem ne göstereceksin bana?

Defalarca giden biri olarak söylüyorum, bize dair hiçbir şey kalmamış, tarih merakıları için âdeta çöl, vaktinizi harcamayın boşuna.

BİR DE BAŞKENT OLACAK!

Mesela on binlerce Müslüman'ın yaşadığı Atina'da şu an bir mescit yok. Dükkâna benzer bir bina yaptılar ama o da sürüncemede; açılsın mı açılmasın mı? Tartıştıkları şeye bak!

Hâlbuki Türkler Atina'ya Yıldırım Bayezid devrinde girer (1397). O günlerde Rumlar Osmanlıdan müşteki değildir, aksine gelmelerini arzular, çünkü Latin (Venedik) tehdidi altındadırlar. Nitekim Balyanların ilk işi Akropolis'teki bin senelik Parthenon mabedini Katolik kilisesine çevirmek olur.

Evet, Müslümanlar da camiye çevirir ama kırıp dökmeden, karakterini bozmadan. Kale dizdarları için mescide ihtiyaç olunca yanına küçük bir minare eklerler o kadar.

Ardından yine Venedik işgali yaşanır. Komutan Francesco Morosini, İsveç'ten bir topçu (Kont Koenigsmark) getirtir. Hedef güya mescittir, vuracağız derken Akropol'ü dağıtır bırakırlar. Antik sütunlar o yarayı taşır hala.

ERBABINA SORMALI

Venedik saldırıları durunca imar faaliyeti tekrar başlar. İşte Mustafa Ağa (Altı Fıskiye) Camii de o günlerden kalma. Hadrianus revaklarının (Roma harabesinin) hemen yanında.

Yıllarca metruk ve harap durduktan sonra tamirden geçer ve el sanatları müzesi (Museon Kosmetikon Tekhnon) olarak açılır.

Peki minaresi?

Yunanistan'da minare kesinlikle yasak. Batı Trakya ve Arnavutların ekseriyette olduğu Yanya dışında minare göremezsiniz asla.

1953 yılında Atina'yı gezen Semavi Eyice'nin notlarında Parthenon'dan başka Eski-cami, Bey Camii ve Hacı Ali Camii gibi büyük ve sanatlı camiler vardır.

Arar bulamaz o başka.

Antik Agora ile komşu Fethiye Camii daha evvel kışla içinde olduğu için gözden kaçar. Kazıları başlayınca ortaya çıkar. Bunu Mısır hükümeti ister (araları iyi o yıllarda) vermeli olurlar. Tam iş bitecek, "Eskiden kiliseymiş" diye bir şayia çıkarırlar.

Beş kemerli son cemaat yeri ile âdeta Türk'ümü diye bağıran camiyi (Demotika'da Toğan Bey Camii'nin kardeşidir) müminlerden mahrum bırakırlar.

ÇELEBİ'NİN ANLATTIKLARI

Evliya Çelebi Atina'daki yedi camiden bahseder ayrıca. Yenicami, Softa Camii, Direk Camii ve Küçükcami... Bugün hiçbir iz yok onlardan. Yine Seyahatname'de adı geçen beş tekkeden sadece Akropolis kapısı karşısındaki Hüseyin Efendi Tekkesi kalır, o da Agora kazısı esnasında yıktırılır.

İbrahim Efendi Medresesi ve Abdi Bey Medresesi Semavi Hoca'nın ziyaret ettiği yıllarda harap şekilde durmaktadır. Ki, Du Moncel'in neşrettiği gravürde kestne taştan revaklı bir bina olduğu anlaşılır.

Bey Hamamı, Hacı Ali ve Abid Efendi Hamamları surf bize has oldukları için ortadan kaldırılır. Hazır hamam yaa. İnsan kendi halkına kullandırır hiç olmazsa.

BALYOZLAR ELİMİZDE...

Selânik Ayasofya'sının fevkalade müzeyyen minberi, mihrabı, son cemaat yeri ve kendine has minaresi de yok edilir vandalca. Kiliseye çevrildiysen de bırak yerinde dursun, sanatın kime ne zararı var?

Osmanlı eserlerinden Kazancılar Camii, Panaghia Khalkeon; İshakiye Camii, Hagios Panteleimon; Soğuksu Camii, Havariyun; Ya'kûb Paşa Camii, Hegia Katharina; Eski Saray Camii, Hagios Prophetes Elias; İki Şerefeli Cami de Taksiarkhon adıyla kiliseye çevrilir. Bize dair en ufak bir iz bırakılmaz.

Selânik'te Osmanlının yaptığı en eski ve en değerli cami Alaca İmaret Camii'dir.

Zikrolunan cami Fatih ve II. Bayezid devirleri sadrazamlarından İnegöl'de metfun İshak Paşa'dan kalmadır. İsmini minaresindeki baklava şeklindeki motiflerden alır.

Ne yazık ki, bu eşsiz minare de yıktırılır. Kubbe kurşunları yağmalanır, duvarlarında otlar biten harabe kısmen izci deposu olarak kullanılır.

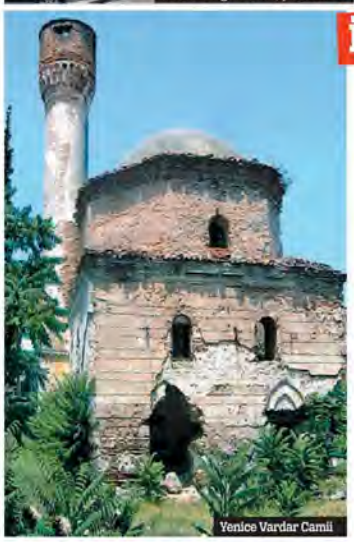

Venice Vardar Camii

İŞGAL, YAĞMA

- Drama Pınarbaşı Kurşunlu (Şadırvan) Camisi şu an kültür merkezi.
- Dimetoka Çelebi Mehmet Camii - Dünya Kültür Mirası'na aday bir yapı. Yasaklı, metruk, perişan.
- Gümülcine Gazi Evrenos Bey İmaret Camii (Bölge Metropolit Müzesi)
- Hanya Yusuf Paşa Külliyesi - Müze
- Hanya Ağa Camii - Müze
- İstanköy Lonca Camii - Harap ve atıl vaziyette
- Larisa (Yenişehir) Ömer Bey Camii ve Çifte Hamamı - Ardiye.
- Resmo Küçük Hasan (Yalı) Camii - Resim galerisi
- Resmo Kara Musa Paşa Camii - Müze
- Resmo Veli Paşa Külliyesi - Sergi salonu
- Rodos Murat Reis Külliyesi - Tekke müzik okulu. Cami ve 9 türbe akıbetini bekliyor.
- Rodos Kanuni Sultan Süleyman Külliyesi İmareti ve medresesi turistik tesis.
- Rodos Borozani Baba Camii - Kilise
- Rodos Hilmi Paşa Camii - Sergi salonu
- Sakız Osmaniye Camii- Ardiye
- Sakız, Abdülmecid Camii - Müze
- Tırhala Osman Şah Camii - Mimar Sinan eseri, turistik tesis
- Yanya Aslan Paşa Camii - Müze
- Yanya Tepedelenli Ali Paşa Camii - Müze
- Yanya Kanlı Çeşme Camii - Atıl durumda

Listeyi uzatmak mümkün de, sayfamızda yer olsa...

TANIDIK SİMALAR

Selanik Egnatia Caddesi'ndeki Hamza Bey Camii, tam bir Türk eseri. Önce minaresi yıkılır, bir süre Alkazar Sineması olarak kullanılır. Şu an tam altından metro geçiriyor, zemini titretmek için biteviye kazık çakıyorlar, mübarek bina direniyor. Girmek görmek mümkün değil, demir perdelerle gizleniyor.

Yine bu civarda II. Murad Han'ın vakfettiği hamam, «Egli» sineması olarak kullanılıyor.

Sultan II. Abdülhamid devrinde mimar Vitaliano Poselli'ye yaptırılan Yenicami, bilhassa renkli mermerleri ile tanınır. Hâlen Selânik Belediyesinin sergi salonu.

Minaresi mi? Güldürmeyin insanı, hiç bırakırlar mı?

Sadece o mu? Yunanistan'daki bütün camilerin minareleri yıktırılır. Mütekabiliyet esasına göre karşılığı Türkiye'deki çan kuleleri olmalıdır. Ama biz hiçbirine dokunmayız, devlet olmak ayrı şey, kabile kalmak ayrı.

Semavi Hoca "Türkler zamanında şehrin karakteristik abidelerinden olan Burmalı Minare ile Saatli Camı'yi bulamadım" diyor; Fakat etraflı tetkiklere girişildiği takdirde mahalle aralarında Osmanlı eserlerine rastlanacaktır mutlaka.

Nitekim gezisi esnasında aynalarında selvi kabartmaları duran çeşmeler görüyor. Kitabeleri kırılsa da, karakteri ortada.

Hoca'ya göre ünlü Beyaz Kule, kalenin kuzeydoğu köşesindeki Zincirlikule ile aynı elden çıkma. Diyarbakır burçlarını andırıyor, Türk eseri olduğu ortada.

BU KAÇINCI SABIKA?

Sadece Vardar Yenice'sinde 17 cami yok edilir ki, Evranos Bey ve Abdullah-i İlahi hazretlerinin hatıraları vardır onlarda.

Yeni adı Gianitsa, gitseniz ne göreceksiniz? Tuğla binalar, beton kalıdırımlar!

Türklerin çok gezdiği Kavala'da Halil Bey Camii, sanat galerisi olmuş. Pargalı İbrahim Camii ise kilise yapılmış.

Sakın Batı Trakya'daki camilerin hür olduğunu sanmayın, birçoğu kapalı, soydaşlarımız yanına bile yaklaştırılmıyor.

İskeçe'de 175 cami varmış, en az yarısı "cemaati olmasına rağmen" ellerinden alınmış.

Şehre silüet kazandıran Debbağhane Camii "Müslümanlara haber verme lütfunda bile bulunulmadan" ansızın yıkılıyor. Molozlar avize, halı ve kitaplarla birlikte atılıyor (1973). Yeri güya park yapılmış, çürük diş gibi manasız bir boşluk duruyor meydanda.

Acaba bu kadar sabıkası olan Yunanistan hangi yüzle konuşuyor Ayasofya hususunda?

GELELİM SELÂNİK'E

İlk defa Hayreddin Paşa tarafından alınan sonra elden çıkan Selânik Bizans imparatoru tarafından Venediklilere satılır (1423).

II. Murad Han Selânik'i **Rumlardan** değil **"Venediklilerden"** alır (29 Mart 1430). Beş asra yakın Türk idaresinde kaldıktan sonra Tahsin Paşa adlı İttihatçı tarafından tek kurşun atılmadan Yunan'a bırakılır (8 Kasım 1913)

1917 yılında yaşadığı şaibeli yangın ile Türk ve Yahudi mahalleleri ortadan kaldırılır. Saatli Cami dâhil 11 cami, 33 sinagog ve 4.096 mağaza yanar. Buna rağmen şehirde hayli Türk vardır. Ancak o manasız mübadele kararı ile 500 senelik vatana veda etmek mecburiyetinde kalırlar.

Evliya Çelebi Selânik'te 150 cami ve mescit olduğunu yazar. Şehir teraslar hâlinde yükselir, aradalarda akça pakça minarelerle binbir gece masallarını hatırlatır.

Bu minareler bir istisna (Hortacı Camii) hariç tamamen yıktırılır.

Adı geçen caminin etrafında asırlık ağaçlar, türbeler ve mezar taşları da ortadan kaldırılır.

II. Murad Han tarafından metruk olduğu için camiye çevrilen Akheiropoietos Kilisesi (eski Cuma Camii) ve yine II. Bayezid devrinde harap kaldığı için Cezeri Kasım Paşa tarafından ayağa kaldırılıp Camii yapılan Kasımiye ve Ayasofya hariç Türkler hiç bir kiliseye dokunmaz.

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

MİLLİYET
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 8
Tiraj : 122542
StxCm : 22

Camiyi kundaklayıp slogan yazdılar

Filistin'de Batı Şeria'nın Ramallah kentinde bir caminin müştemilatını ateşe vermeye çalışan kişiler, duvarlara da ırkçı sloganlar yazdı. Görgü tanıklarından alınan bilgiye göre, Yahudi yerleşimcilerden olduğu belirtilen birkaç kişi, Ramallah'ın El-Bire bölgesinde bulunan El-Birr Ve'l İhsan Camil'nin müştemilatını ateşe verdi. Abdesthane bölümü yangında zarar görürken, söz konusu kişiler, caminin duvarlarına İbranice "Araplara kuşatma uygulayın, Yahudilere değil" şeklinde sloganlar yazdı. Filistin Vakıflar ve Din İşleri Bakan Vekili Hussam Eburrab, "Bu ırkçı saldırının tüm sorumluluğu bu terörist gruplara açıkça destek veren işgalci İsrail'e aittir" dedi.

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

DOĞRU HABER
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 8
Tiraj : 11272
StxCm : 345

Filistin Müftüsünden

MESCİD-İ AKSA'YI MÜDAFAA ÇAĞRISI

Hamas liderlerinden Musa Ebu Merzuk, işgalci İsrail'in ilhak planını mümkün olan tüm yollarla boşa çıkarmaya gayret edeceklerini ve ilhak planını engelleme hususunda başarılı olmaları gerektiğini söyledi. Ebu Merzuk, Arap ve İslam ülkelerini İsrail'in Batı Şeria'daki bazı bölgeleri ilhak etme planlarını engellemeye çağırdı.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Şeyh Muhammed Hüseyin, yaptığı yazılı açıklamada, tüm Filistinlileri siyonist işgalciye karşı durmak için Kudüs'e ve Mescid-i Aksa'ya gitmeye çağırdı.

Şeyh Hüseyin yaptığı açıklamada, Yahudi yerleşimcilerin Perşembe günü (yarın) mübarek Mescid-i Aksa'ya saldırma çağrılarının ciddiyetine işaret ederek, "Bunun dünyadaki bütün Müslümanların inancına yönelik tehlikeli çağrılar" olduğunu ifade etti.

İşgal güçlerinin, fanatik Yahudi yerleşimcilerin Mescid-i Aksa'ya yönelik düzenlediği baskınları kolaylaştırdığına dikkat çeken Şeyh Hüseyin, işgal rejiminin, yeryüzündeki bütün Müslümanların sert tepkilerine neden olan Yahudi yerleşimcilerin ırkçı saldırılarından sorumlu olduğunun altını çizdi.

"MÜSLÜMANLAR, HAKLARI OLAN MESCİD-İ AKSA'DA DAHA ÇOK BULUNMALIDIR"

Müslümanların, hakları olan Mescid-i Aksa'da daha çok bulunmaya özen göstermesini isteyen Şeyh Hüseyin, işgal rejiminin, ziyaretçileri engellemeye ve Mescid-i Aksa'nın iç işlerine karışmaya hakkı olmadığını belirterek, ayrıca işgal rejiminin Kudüs'ü ve Mescid-i Aksa'yı Yahudileştirmek amacıyla birtakım kışkırtıcı girişimlerde bulunduğunu bildirdi.

Mescid-i Aksa nöbetçilerine ve orada bulunanlara yönelik artan saldırıları durdurmak için acil müdahaleye ihtiyaç duyulduğuna vurgu yapan Şeyh Hüseyin, bölgedeki kin ve nefrete sebebiyet veren ve hayal edilemeyecek bir dini savaşın habercisi olan bu provokasyonlarından ötürü işgal güçlerini suçladı.

ULUSLARARASI KURULUŞLARA ÇAĞRI

Şeyh Hüseyin, UNESCO başta olmak üzere tüm uluslararası kurum ve kuruluşlara, Filistin'deki kutsal alanları ve Mescid-i Aksa'yı hedef alan ihlallerin engellenmesi yönündeki talebini yineledi.

Fanatik Yahudiler, son zamanlarda işgal rejimine ait silahlı güçlerin de desteğiyle sık sık Mescid-i Aksa'ya baskın düzenleyip içerideki Müslümanlara saldırıyor.

Siyonist işgal rejimi, içinde Kıble Mescid-i ile Kubbetus-Sahra Camisi'nin yanı sıra müze ve medreselerin yer aldığı Mescid-i-i Aksa Külliyesi altında, sözde Süleyman Mabedi kalıntılarının bulunduğu iddiasıyla yıllardır kazı çalışmaları yapıyor. Yerel kaynaklar, kazı çalışmalarının Mescid-i Aksa'ya büyük zarar verdiğini ve Müslümanların ilk kıblesinin yıkılmak üzere olduğunu belirtiyor.

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

TÜRKİYE
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 16
Tiraj : 121792
StxCm : 96

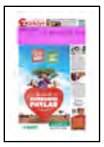

KUTSAL VAZİFEYİ SADECE BİN KİŞİ İFA EDECEK

EN MAHZUN HAC

Yoğun tedbirler sebebiyle elektronik bileklikle izlenecek hacı adayları, Kâbe-i Muazzama'ya yaklaşamayacak, dokunamayacak.

Osman Sağırlı

Korona tedbirleri sebebiyle bu sene yurt dışından hacı adayı kabul etmeyen Suudi Arabistan'da, elektronik ortamda belirlenen bin hacı adayının Mekke'ye intikalleri tamamlandı. Suudi Kralının emriyle Hac ve Umre Bakanı Muhammed Salih Banten dahil olmak üzere hiçbir resmî görevli hac yapmayacak. Belirlenen bin kişinin 700'ü 160 ülkeden gelerek Suudi Arabistan'da çalışan kişiler ve aileleri arasından belirlenirken, yurt içinden hac yapmaya hak kazanan 300 kişi ise ağırlıklı olarak korona ile mücadelede aktif rol alan sağlık çalışanlarından oluşuyor. Hacı adayları Mekke'ye geldikleri andan itibaren ciddi sağlık protokollerine tabi tutuluyor, eşyaları ve kaldıkları oteller sürekli dezenfekte ediliyor, sıkılıkla ateşleri ölçülen hacı adayları elektronik bileklikler ile adım adım izleniyor. Hacı adaylarının Kâbe'ye yaklaşmaları ve örtüye dokunmaları yasak. Şeytan taşlama alanlarında atılacak taşların bile dezenfekte edilmesi isteniyor. Zilhicce ayının sekizinci günü olan Terviye günü (bugün) hacı adayları ikindiden itibaren gruplar hâlinde Arafat'a götürülecek.

BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

KARAR
GÜNLÜK ULUSAL GAZETE
İSTANBUL
SİYASİ

Yayın Tarihi : 29.7.2020
Sayfa : 16
Tiraj : 51182
StxCm : 86

KABE'YE YAKLAŞMAK VE DOKUNMAK YASAK

1000 KİŞİLİK HAC BAŞLADI

Kutsal hac ibadeti bu yıl salgın önlemlerinin gölgesinde başladı. Mekke'de hacı adaylarının ilk fotoğrafları dün ajanslara düşerken, alınan sıkı güvenlik önlemleri dikkat çekti. Suudi Arabistan bu yıl yurt dışından hacı adayı kabul etmedi. Yurt içinden de sadece bin kişiye izin verildi. Bu yıl uygulanan bir diğer yasağa göre ise Kabe'ye yaklaşmak ve dokunmak yasak. Şeytan taşlanan bölümde de hazırlıklar yapıldı ve üzeri özel bir bölmeyle kapatıldı. Mekke'deki otellerde konaklayan hacı adaylarının valizleri lobilerde dezenfekte edildi. Havaalanında ise özel giysili görevliler hacı adaylarını karşıladı ve tedbirler konusunda bilgilendirdi. -KARAR